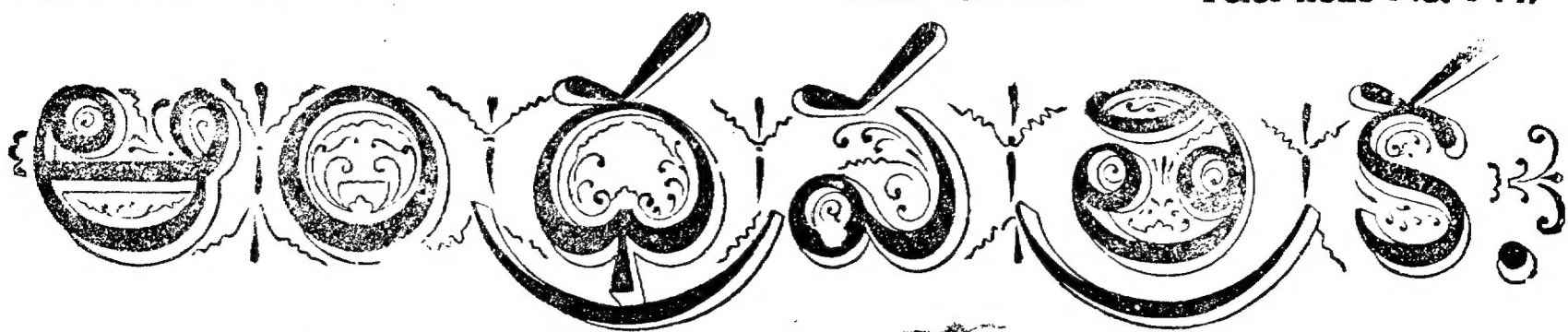

ఎడి వత్రిక గాక రంగు.

Registered No. M. 1118.

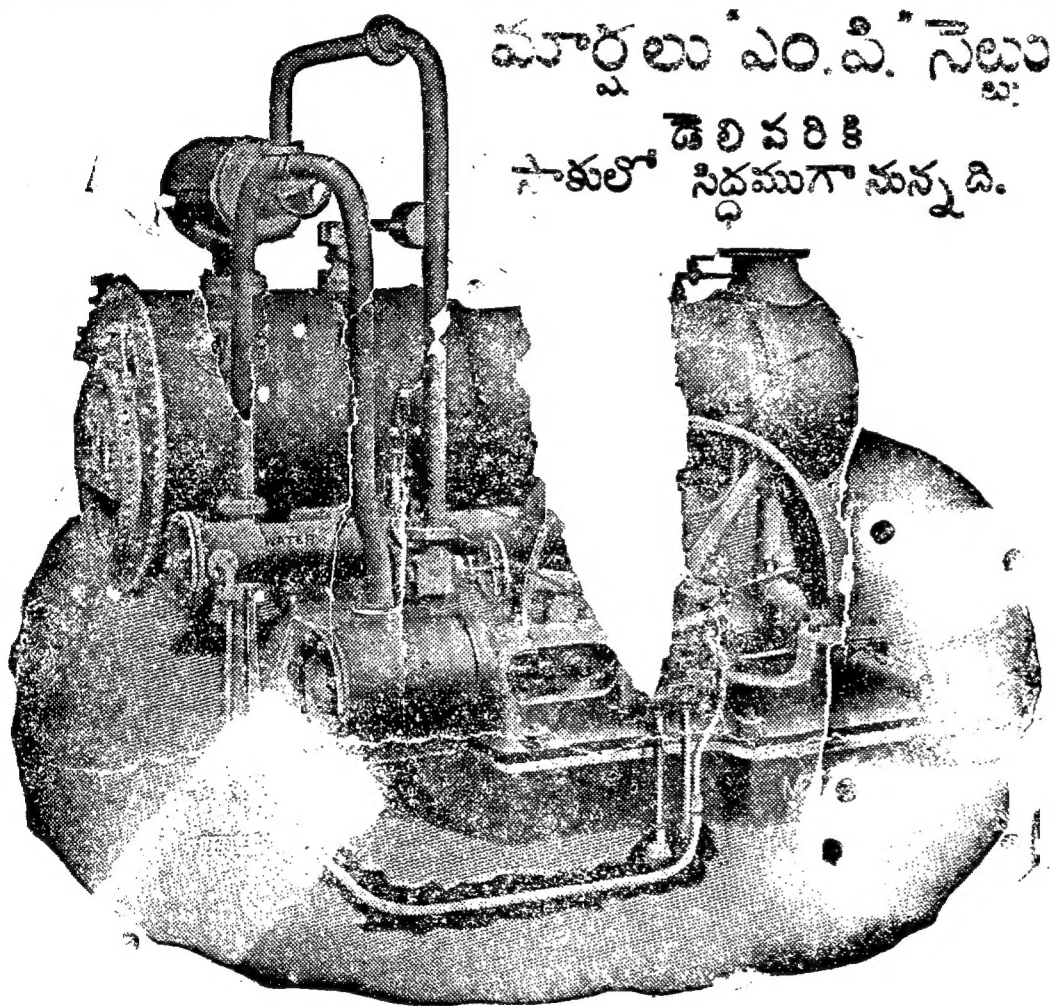
Post Box No. 212.

TelePhone No. 544.

310222 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8. } ఔన్నవట్టణము 1921 వ సం॥ నవంబరు నెల 11 తేది శుక్రవారము } No. 183.
సంపుటము. ౮ } చుక్కతి నాడు సంవత్సర శాస్త్రీక మాస శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧. } సంచిక. ౧౮౩

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు
డ్రైవరికి
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, నూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ పైపింగు
మొదలగువాటిలో వయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం. పి.' మార్తి నెట్టు
రేటుక్కి వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంఘకొనవలెను. 1806

మార్వలు నను & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కార్యాలయం: రేణుకా, తంజావూరు.

సెం. 9, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర పీడితమైన నొప్పలను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
సంత మాత్రమున నయముగును.
సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహనీలైలము

సీసా 1-కి 0-12-0

తామరలైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0

వండ్లపాడి

డబ్బి 1-కి 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

బయోమానము

వైద్యవిద్య

అయురాలోగ్రైవ్యశాలకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
27, చీవాబాదు, మదరాసు.

ముఖ్య గమనింప

యోగ్యతాపత్రములు 2942

(5) కాశీపట్టణమునం దుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలువారి
కులమాన్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని
కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రవర్తియాయెను.

శేపాల్
14-5-22

రాణావరేంద్ర
సర్ జంక్ ఆఫ్ శేపాల్

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

జాసిన రహులు ఖర్చులు కూడను ఆపేక్షించక ఇప్పుడే మీకు
ఒక ప్రతి "కామశాస్త్రము" పంపెదము.

త్వరపడుడు!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,

(3108)

అలాంటిమెంటు అయినప్పుడు రు గే లు; మిగిలిన సొమ్ము ఒక్కొక్క నూసమునకు తక్కువకాని వ్యవధిగల 3 వాయిదాలలో ఇయ్యవలయును.

- అయ్యింది వేంకటరమణయ్య, పునఃజన్మ జైర్వేద్యం.

గంధర్వశార్వసీ, రాయవరం, (గోదావరి)

యనిది గాదనియు, మిత్రమండలివారు ఆంగ్లేరా ప్రతిఘటనలను సమావేశమునకు బిలుచుటతో సెవరనుసంధి యంతరించె ననియు, సిరియా ప్రాంతములలో పోరాటమును అంతరింపజేయుటకీ యొడంబడిక జరిగెననియు, ఇందువలన బ్రిటీషు రాజ్యములో గూడ శాంతి గుడుడుటకు మార్గ మేర్పడు ననియు, ఫ్రెంచి అధికారులు చెలియబడిచిరి. ఈ వివాదము తుదకెటుల పరిణమించునో తెలియదు. ఫ్రెంచివారి చర్య ఎంతవరకు సరియైనదో, విచారించుటకు, ఆ భారములే లేవు. కాని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి నుస్తీవలనను, ఉపేక్షాభావముచేతను ఇట్టి యసహజస్థితి ఏర్పడుచున్న దని గ్రహించవచ్చును. తుర్కీ సమస్యను పరిష్కరించుటకు, ఆంగ్లదేశమునకున్న యవకాశ మింకొక దేశమునకు లేదు. ఆంగ్లదేశమునకున్న యవసరమును మరియొక దేశమునకుండదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు మహమ్మదీయ జనసంఖ్య మిక్కిలముగ నున్నది. తుర్కీ సమస్యపరిష్కారముకొరకు వారత్యంతమగు నాతురము జూపుచున్నారు. తమ మతవిశ్వాసముల కొరకెట్టి కష్టములనయినను నోర్చుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో, గ్రీసు తుర్కీపై విజృంభించినపుడు గ్రీసును నిరోధించి, తుర్కీ రాష్ట్రములను తుర్కీకిప్పించుట కాంగ్లదేశము పూనవచ్చో, తుర్కీ సమస్య అనుకూలముగ పరిష్కారమయ్యెడిది. ఇందుకు బూనకపోవుటవలన, సంక్లిష్టసమస్యలుదయించినవి. ప్రాన్సుదేశము చేజిక్కిన అవకాశము గైకొనుచున్నది. ఇతరదేశములుగూడ పనిబూనుచున్నవి. ఇకనయినను, ఆంగ్లదేశము వెనుకటి మార్గమును విడిచి, తుర్కీకి న్యాయము సలుపుటకు బూనుచో, మహమ్మదీయ ప్రకంచమును సంతృప్తిపరుపగలదు.

చెలమిపర్వ ప్రభువు: హిందూదేశ సమస్య
చెలమిపర్వప్రభువు ఆంగ్లదేశమున ప్రసంగము గావించుచు, అధినివేశ రాజ్యములలో భారతీయుల కర్వస్థానము నొసగవలయు నను కట్టుదలను, ఇండియా ప్రభుత్వము వారెన్నడును విడనాడరని పలికిరి. ఇట్టి ప్రతిపాదనమువలన లాభమేమిగలదు? పర్యవసానము వేరుగనున్నది. దేశమునకు స్వపరిపాలనము చేకూరనిది, అధినివేశ రాజ్యములలో భారతీయుల దుస్థితిలోగిపోవదు. ఇందుకు ప్రభుత్వమువారు పాటుబడిన మేలుగనుండును. సహాయ నిరాకరణోద్యమమును నిరసించుచు, నిర్బంధములవలననా, లేక ఉపేక్షవలననా దాని సంతరింపజేయుట యను ప్రశ్నను ప్రభుత్వమువారు యోచించి, తుదకు ఉపేక్షవలననే అది అంతరించునని నిశ్చయించిరట. చెలమిపర్వప్రభువు, ఎక్కువసంగతులనుగూర్చి మాటలాడుచున్నాడో తెలియదు. దండనాధానము దేశమున చెలరేగుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో నిర్బంధములు ప్రారంభముకాలేదని పలుకుటచే, చెలమిపర్వప్రభువుగారు తమ యెదుటనున్న సభ్యులను భ్రమపెట్టవచ్చుచుగాని భారతీయులను భ్రమపెట్టకాలరు. నిరాకరణోద్యమము క్రమక్రమముగ సంతరించుచున్నటుల, బలకుచు నిర్బంధములకు గడంగుచో శాసనసభలందుకు తోడ్పడవలెనని చెలిపిరి. ప్రస్తుత శాసనసభలు నిర్బంధములకు అడ్డుపడజాలవని నిశ్చయమగునపు డిటుల బలుకుట సహజమేగద. సర్వసయుద్యోగులసేవ నెంతను కొనియాడిరి. సివిలుసర్వీసు యుద్యోగులు, సంస్కరణముల కిష్టపడచిచో, వారికి మరియొక

చోట నుద్యోగము జూపుటకును, లేచిచో వెన్నతల నిచ్చుటకును, ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. సంస్కరణములకు తోడ్పడక సహాయ నిరాకరణము నొనర్చుచున్న యుద్యోగులకు జూపెడి ఆదరణము మొకవంక పరికింపుడు. సహాయనిరాకరణము నవలంబించుచున్న ప్రజలయెడ జూపెడి కాత్తివ్యమును గమనింపుడు. రెంటికీని ఎంతటివ్యత్యాసము గలదో కనుగొనవచ్చును. త్వరలో స్వపరిపాలనము దేశమునకు సిద్ధించినగాని, ప్రజలకు స్వాభ్యుము గలుగదని నానాటికి కరతలామలక పుగుచున్నది.

ఇర్లండు వ్యవహారము : లాయదుబార్జి గారు
ఇర్లండువ్యవహారముగూర్చి, సికాఫీనరులకును లాయదుబార్జి గారికిని రాయబారములు నడచెరువీని విషయములకు, యూనియన్లును కొందరు చేసిన ప్రయత్నములు విఫలములయ్యెను. మరల అల్లెస్టరుమంత్రిలు విఫలముల గలిగింప బూనుచున్నారు. యూనియన్లులచర్య వీటికి ప్రోత్సాహము గలిగించి యుండవచ్చును. వెనుకటి హోంరూలు శాసనముక్రింద తనకు చేకూరిన హక్కుల సేమాశ్రమ ఆల్లెస్టరు విడనాడవని, ఆల్లెస్టరు మంత్రిలు చెల్పుచున్నారు. ప్రస్తుతపు రాయబారములు విఫలములగుచో, లాయదు బార్జిగారు రాజీనామా నిచ్చెదరనియు, అప్పుడు మరల ఎన్నికలు జరుగక తప్పవనియు, స్టేబుమెంతుకత్రికకు జేరిన తంతివార్తలు చెల్పుచున్నవి. మున్నం దేమిజరుగునో తెలియదు. కాని, ఇర్లండుదేశ స్వాతంత్ర్యమును, అరికట్టుటకు సాధ్యపడదనియు, అల్లెస్టరు నిరోధక ప్రయత్నములు ఆపజయము గాంచుననియు నూహించవచ్చును.

స్వరాజ్యసిద్ధి
స్వరాజ్యసిద్ధి అక్టోబరు మాసాంతములోకల గలుగకజోవుటకు తమలోపము గాదనియు, తామొక్కరే స్వరాజ్యమును సంపాదించజాలరనియు నిరాకరణకార్యక్రమమును పూర్తి చేయకుండుట ప్రజలలోప మనియు, ఇప్పుడయినను మిగిలిన కార్యక్రమమును సంపన్నరాంతములోకల పూర్తి చేసినయెడల స్వరాజ్యము తప్పక సిద్ధించునని తాము పూచీకడదమనియు, గాంధీమహాత్ముడు డిల్లీ ప్రావిన్సియల్ సమావేశములో నుపన్యసించిరి. మామూలుతీర్మానములు గాక, అసామ్యుదాబాదు కాంగ్రెసుసభలో భారతీయులకుగల పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యపు హక్కును ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేయవలయు నని తీర్మానింపబడెను.

అమృతసరసు బంగారుదేవాలయము.
లాహోరు, నవంబరు 10:— అమృతసరసు బంగారుదేవాలయపు ధర్మకర్తలు, పరిపాలనను గురించిన వర్తన ముగిసిన పిమ్మట పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రకటనములో నిట్లు గలదు “అమృతసరసు బంగారుదేవాలయపు హక్కును తాళములు మ్యానేజరు దగ్గల నుండవలసిట్లు ప్రభుత్వము వారు కొంతకాలము క్రిందట తీర్మానించిరి. అక్టోబరు 29వ రేదీకి ఈ తాళములను తమకు సమర్పించవలసిదని శిశోమణి గురుద్వార ప్రబంధక కమిటీవారు మ్యానేజరును నిర్బంధించుచుండిరి. కమిటీఅధ్యక్షునికి ఈ తాళములనియ్యకతప్పదని కార్యనిర్వాహక వ్యవహారిక తీర్మానమును గావించిరి. ఈ ప్రబంధకకమిటీవారిని ప్రభుత్వమువారి దివరలో నెన్నడును గమనించలేదు. వీరినిర్బంధమును గురించి విని, తాళములను ప్రభుత్వమువారి సేవాధీనముచేసికొనవలసి నదని దివ్యూటీ కమిషనరు కాజ్ఞాపించిరి. మ్యానేజరంతట ఆ తాళములను ఒప్పగించెను. అవి ఇప్పుడు పదిలముగా ప్రభుత్వమువారి హక్కుసముఖ దానిపెట్టబడినవి. ఈ సమస్యను కొద్దిలో పరిష్కారముచేయించి, తామెలాటి శోక్యము గలుకెనేకొనగూడదని ప్రభుత్వమువారి భిషాయ పడుచున్నారు. కొద్ది వారముల తీర్మానము చేయగానే తాళములు తిరిగి మ్యానేజరుకుమిట్టి ఇచ్చివేయబడును.”

జి. వి. పి. రయిలు హంతకుల కేసు విచారణ బొంబాయి హైకోర్టులో జరుగు చున్నది. నిన్నటిదిను 7 గురు సాక్షులు సాక్ష్యము చెప్పిరి.

ప్రొఫెసర్. లక్ష్మీజి రావుగారి వ్యాయాను ప్రదర్శనము:—9-11-21 సాయంత్రం 5-30 గంటలకు సౌందర్యమహాసందు మ.రా-రా-శ్రీచల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారి. యాధిపత్యమున ఆభిషేక బాలభిషి విరుదాంతల ప్రాధికర్ జి.లక్ష్మీజి రావుగారు తమదేశముల పరిశ్రమవిద్యలను జూపి సుమారు 8 వందల ప్రజల హృదయముల కానందముగలుజేసిరి. (1) కరీర (ఫండేము) ఆయాభాగములజూపుటఆర్థంగుళము(ఇనుపముక్కబండికట్టు గుండ్రముగా వించుట కి ఇనుపగడ్డపారవంచుట 4 ఇనుపకడ్డి చేతికి చుట్టుచుట్టుట 5 ఇనుపకడ్డి మెడచుట్టుచుట్టుట 6 ఇనుపగోలును క్రెంచుట ఇంకను కొన్ని ప్రదర్శనములు జరిగినవెనుక భద్రాచలం రాజాగారిక బంగారు పతకమును ముదాను మరాఠువర్తకులు ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీవారికి సువర్ణపతకమును రత్నాలకర్తలతరపున జలగం సుబ్రహ్మణ్యంనాయుడు వారికి బంగారుపతకమును బహుమాన మొసంగిరి.

శాసనసభవారివిషన్వి స్థాయిసంఘము
(ప్రభుత్వపక్షం)
గవర్నరుగారు శాసనసభా విషన్వి స్థాయిసంఘమున నియమించిరి. గా. సర్ లయనల్ చేవిద్వేషగారు దానికధ్యక్షులుగనుండురు. శ్రీమాన్ శశిభాషణరథో మహాశయ, మున్సిఫు మహమ్మదు అబ్దుల్ హిమాన్ సాహెబ్ బహద్దరు, జయపూరు రాజాగారు రాజాశ్రీ కామచంద్రచేపు, ది.వి.డి.కేమగిరిరావు పంతులు. రా. బ.టి. బాలాజిరావునాయుడు, రా. బి. సి. వి ఎస్. వరసింహరాజుగారు అందుసభ్యులు. విజన్వికమిషనరు, రెవిన్యూకాళి కార్యదర్శిగారు ఏళ్ళు అక్కిడియో సభ్యులుగనుండురు. రెవిన్యూకాళి కార్యదర్శిగారు దీనికి కార్యదర్శిగ నుండురు.

భారత రాష్ట్రీయనైస్యములు.
అల్లహాబాదు, నవంబరు 10:— రాష్ట్రీయ నైస్యములో భారతీయులను జేర్చుకొనుటకు, నైస్యాధికారులలో శాకరగు లెట్టి వెంటు కర్నూలులనుగారు అల్లహాబాదునగరమున కరుదెంచిరి. దీనినిగురించి కమిషనరుగృహములో నొకసభ జరిగెను. ఈ నైస్యములో భారతీయులకు, విరోధియులకు సమానగౌరవము సమానలాభము లేవని భారతప్రముఖు లనేకులు హెచ్చరించిరి. భారతయువకులయందు రిసక్టుల సానుభూతిని జూపి తన శక్తి సామర్థ్యములతోది ఈవిషయములో సర్వోత్కృష్టతో జనిచేసెదనని లీసుగారు నుడిచిరి.

అయోధ్య-రోహిల్కండు రయిలు పనివాండ్రు.
అక్ష్మి, నవంబరు 9:— అయోధ్య - రోహిల్కండు రయిలు పనివాండ్రు తమ వేతనాభివృద్ధిని గురించి యోచించుటకు నేటిదిను సమావేశమైరి. రోజు సమ్మెకట్టును ప్రారంభించవలయు నని ఆ నేతమంది ఉద్దేశించిరి గాని అధికారుల కాలాచించుటకు కొంతగడపు నియ్యవలయునని అభ్యక్షుడు, సామాన్య కార్యదర్శిచేరి హిలోపతేమ చేసిరి. పనివాండ్రంతట సభలో నేమి తీర్మానములను గావించలేదు. రేపు తిరిగి మరియొక సభ జరుగును.

బట్టలకు రంగుచేయుట:— నేను నలుపు, యెలుపు రంగుల బట్టలను రెయారుచేయువిధము తెలిపెదనని వ్రాసియుండిరి. అందులకై ఆ నేకులు రంగులుచేయు విధమును తెలుపమని వ్రాసియుండిరి. వీటిని తెలుపువిధానము వ్రాయ విలుకానున్నది. అనేక విషయము లందు దగ్గరయండి చూచి నేర్చుకోవలసి యున్నది. ఇందులో చేరు వస్తువులు నీలిమందు చవుడు నున్న ము తెరిగిశింజలు మొదలైనవి. వీటి గుణములను బట్టి హెచ్చు తక్కువల చేయవలసియుండును గాన కొరకగులవారు వచ్చి నేర్చుకోవచ్చును. ఒక వారమురోజులలో నేర్చుకో వచ్చును. కా. వెంకటయ్య లేక సంభూధిపతి, కాంగ్రెసు కార్యాలయం, కనగిరిమర్గం నెల్లూరుజిల్లా.

నిన్న సుధాకర్నామ రాజప్రతినిధిగారి కార్యనిర్వాహక సభ సమావేశమయ్యెను.

చికనీరు మహారాజుగారు తిరిగి సర్వేంద్రమండలికి శాన్సు, లరుగా నెన్నుకొనబడిరి.

మదరాస్ విశ్వవిద్యాలయము

పట్టప్రదానోత్సవము

నిన్నటి సాయంకాలము 4-30 గంటలకు వెల్లింగ్టన్ ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యమున 20 గేను. కార్యక్రమము మామూలు ప్రక్రియతో ప్రారంభమయినది. కాని నాటి సభ యందు గుర్తించవలసిన విషయ మొకటి గలదు. ప్రతిసాలిన పట్టధారులు ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచుండెడివారు. మీరు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రి నైతికతను గురించి విశ్వవిద్యాలయముయొక్క గౌరవమును కాపాడెదరా యను ప్రశ్నలకు 'జేసు' అని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెడివారు క. సభాభవనమంతయు ఈ ప్రత్యుత్తరముతో ప్రతిస్పందించెడిది. నాడు నిశ్చయముగ నుండెను. ఒకరునుగూడ బదులిచ్చలేదు. తదనంతరము ఆయా కళాశాలయందు తీర్మానైన పట్టధారులను చాన్సలరునకు తెలియజేయబడెను. వారికి పట్టము లొసఁగబడెను. ఈ సాలిన 9 గురు స్వయంకృషి చేసినది. ఎల్. పరీక్షయందు తీర్మానై. బి. ఎల్. 212 మంది. ఎం. బి. డి. ఎస్. 28, ఎల్. ఎం. ఎస్. 14, బి. ఇ 15, ఎల్. డి. 50, ఎం. ఎ. 50, బి. ఎ. ఆనర్సు 77, బి. ఎ. 701, కోమణి 14, విద్యార్థి 5, మొత్తము 1186 మంది పట్టములను బొందిరి. వీరుగాక సభకు రాకుండగానే ఎం. బి. బి. ఎస్ 11, ఎల్. ఎం. ఎస్ 11, ఎం. ఎల్ 3 బి. ఎల్ 84, బి. ఇ 5, ఎల్. డి. 73, ఎం. ఎ 36, బి. ఎ. ఆనర్సు 38, బి. ఎ 380, ప్రాచ్య విద్యా విభాగములు 3, ఎకనామిక్సు 2 మంది పట్టములను బొందిరి. వెస్ట్ 11782 మంది పట్టధారులైన విద్యార్థి, కోమణి ఎకనామిక్సులగు కృతార్థులైనవారు గా నులను ధరించలేదు. తక్కినవారిలో 7 గురు మృతము ఖద్దరు తలగుడ్డలను ధరించిరి. రావలింగాచెడిగారు తమయశస్యమును జదివినపిదప సభ ముగిసెను. పట్టములను బొందిన స్త్రీల సంఖ్యను ఇందు బొందుపరచుచున్నాము.

ఎల్. డి. 5, బి. ఎ. ఆనర్సు న్యాయరత్ నైపు 1, హిస్టరీ 1, ఇంగ్లీ 1, మొత్తము ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో 8 గురు. బి. ఎ. ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ పిజ్జాన్ నైపు 2, న్యాయరత్ నైపు 2, మేరిరాన్ కళాశాల 8, ఉమక్ క్రికెట్ కాలేజీ 9, నాజురెడ్డి కాలేజీ 1, (కావేరీబాయి) తిరువనంతపురము కాలేజీ 3, ప్రైవేటు 1, సభకు రాకుండగానే ఎం. బి. ఎస్. లో ఒక ఆమెయు, ఎల్. ఎం. ఎస్ లో ఒక ఆమెయు ఎల్. డి. లో 1, ఆమెయు ఎం. ఎ. లో ఇద్దరు బి. ఎ. ఆనర్సులో ఇద్దరు బి. ఎ. లో 7 గురు మగవారు. మొత్తము 48 మంది స్త్రీలు పట్టములను బొందిరి.

రెజిగారియపన్యాసము

పట్టధారులారా, చాన్సలరుగారి యాహ్వానము నంగీకరించి కే నీయపన్యాసము నొసగుచున్నాను.

మీ విద్యయందు జయముగాంచినందులకు నేను హృదయపూర్వకముగ శనినందించుచున్నాను. మీ విజయమునకు ధీమానుగ విశ్వవిద్యాలయమువారు మీకు డిగ్రీలు మొదలగు చిహ్నముల నొసగుచున్నారు. మీలో నేకులకు ఒకవిధమగు విద్య ముగిసినది. మరియొక విధమగు విద్య ప్రారంభముగా నున్నది. విద్యయందు మీకు మీరే బోధకులు. ఇదివరకు నేర్చుకొనిన విద్యలను యిక భావికాలమున మీ ప్రయత్నముల నమనించియుండును. ఒకదినము నేర్చుకొనెడివిద్య పురుషుడినమున రెండవదినమున విజ్ఞానమునందును, బలమునందును దిగియును అభివృద్ధిజూపుట యిది నుండవలెను. మనస్సునం దెట్టి భావముండెను గూడ అభివృద్ధిలేనప్పుడు మనము విజయము కలిగినట్లు తలంపవచ్చును. విశ్వవిద్యాలయము నుండి యుద్వ్యమున వెళ్లువార్గము ఒక మంచియధ్యాపకమునుండి మరణ్యప్రదేశమునకు బోవువార్గమునలెనుండును. ప్రాథమికముగ శుభముగ నుండవు. మనచరిత్రయందడివడకు జరిగిన సంస్కరములకున్న యీ సందర్భము చాలముఖ్యమైనది. ఈ సందర్భమునం దనేకమార్లు జరిగెను. ఇంకను మార్పులు జరుగవచ్చును. మొదటి మార్పులను చక్కగా వినియోగించుకొనుటకు పూర్వజీవితమరల మార్పులను గోరుచున్నాను. కాని యీ కోరిక న్యాయముగనే యున్నది. ఉద్వ్యగనిర్ణయము నేనేమిచేయుదును- అను సమస్య ప్రతివారిని యెదుర్కొనుచున్నది. జీవయాత్రసమస్య బాహ్యులాలవంటిది గాదు. కాలముతోపాటు మార్పులు జరుగుచుండ, అవస్థాంతరము తప్పని సరియగుచున్నది. హేతువాదము, ఆలోచన, ఓర్పులుండినగాని కోరికలు నెఱవేరవు. ఒకరు మరియొకరికి నిర్ణయకర్తలు కాబ

లరు. మార్పు లెంతవరకుగలిగి జరుగుచుండునో పరిస్థితులును మానవుల పరమార్థములును అంతవరకుగలిగి మాటుచుండును.

సాధారణముగ నాలోచించుకొని నిర్ణయమునకు గడంగుటకు ఇప్పుడిందుక యవసరము గన్పించినదిగాదు. యావనులను నశికరణము చేసికొనవలెనని పలువురు పలువిధముల బ్రయత్నించుచున్నారు. కక్షల నేకములు. వానియందేర్భేదములు సాధారణముల చేర్చుకొనున్నవి. ఈ కక్షలు పలుముఖముల నున్నవి. రాజభక్తిపరాయణులు కాస్త్రసమృద్ధి మగు నాందోళన జేయువారు, తీయని హేతువాదములకు బూనుకొని కార్యకూటులుగానివారు, కార్య కూరులే హేతువాదముల జోలికి జొరవారు ఉన్నారు. మన ప్రజాపిత జీవనమము చాల గందరగోళముగ నున్నది. సంపూర్ణాగ్రీకారము లేనపుడు ఉన్నట్లు నడించుట పాడిగాదు. స్పష్టముగ మంచిచెడుగులు ప్రత్యేకముగ గన్పించువారియధ్య రాజకీయ మనస్సులందవు. మంచి చెడుగులు కలసి యుండు ఉభయుల మధ్యనే అట్టి స్పష్టత లేవును. కాబట్టి మనమెప్పుడు తువాదములకు దిగకుండ జాగ్రత్త నుండవలెను.

సాంఘికమరీచియములు గలిగిన మనస్యవహరములందు ప్రాత, క్రొత్తవిధములను సాంప్రదాయములను సమన్వయముచేసి కొనుట యుత్తము. ప్రాచీనతీతసమన్వయలకు సమన్వయము గురునియ్యలవారును తలంచుచుండెరి. రాజకీయములందు ప్రత్యేక యలుమెందుగనున్న యుగ ప్రతీవీశ్వవహరములలోటి సంభంధమే అక్కరలేదని కొందరి అనుచున్నారు. రాజకీయముగ, మన కాయుధము లక్కరలేదు. ఉద్ధిక్తముగ ననగాగరకతి, యంత్రాభివృద్ధి అక్కరలేదు. అత్యుత్కృష్టమునండి వృత్తులు కొలిదిపాటిగానుండవలెనని కొందరున్నారు. ఈ క్రొత్తవిధానములను ననగాగరక చిహ్నములు అదృశ్యములగును.

మరియొకవైపు కవింధనాధ టాగురు కవి, దైవజ్ఞుడు ఋషి సార్యజనక సౌభాగ్యమును ఆశ్వేషించుచున్నాడు. జాతీయ, సాంఘిక కలహములు అతనికి గోచరింపవు. మానవత్వము ఆత డారాధించు విగ్రహము. అన్నివిధముల విజ్ఞానమును మానవముత్పత్తివైన కేంద్రీకరించు నని ఆతనితలంపు. ప్రస్తుతయంగా, యూదోశవలన విద్యార్థుల తమస్వంతమలనుండియే లాగించి యుత్పత్తివృత్తాధిపతియగు వెనకొను చున్నందులకే నిజమగు విద్యావంతులను అక్కరయు జెందడు. దేశభక్తి వై ద్యప్రసారించినవారవరతము సాంఘిక సేవజేయుట ప్రశంసనీయమగు సాధనము. ప్రభుత్వసేవ వలదనియు అంతకన్న స్వాతంత్ర్యమైన వృత్తుల ప్రవేశింపవలెననియు నుపదేశింపని యుపన్యాసము లిప్పుటి కొనుగబడలేదని తలంచెదను అట్టి యుపదేశము లిప్పు డవసరములుగనున్నవి. ప్రభుత్వసేవయే యొకపరమాత్మముగ నెవరును పరిగణించియుండరు. ప్రభుత్వసేవయేగాక, మరి కొన్నివృత్తులు విద్యావంతులకు గన్పించియుండినయెడల, ప్రభుసేవ నలది యుపదేశించి యుండుటయే యవసరము. మన విద్యువసకాలముగ నేదోయొకవృత్తి నల్లకొనుటవలన దేశమునకు బాధయుగలుగదని గూడ చెప్పులను.

తీర్చుచు మార్పులు జరుగుట యవసరము. పారిశ్రామికా వేశముతోపాటు స్వచ్ఛనాదరణజీవమగు విద్యను గలపలయును. ప్రభుత్వసేవ దేశభక్తి యెప్పుడును ప్రతి బంధముగ నుండవలె తలంపజను. క్రమాభివృద్ధిగోరువారును, అరాజకమును నిరోధింపవలచువారును ప్రభుత్వసేవ నీచమను వారమును ఖండించుటకు బూనుకొనవలెను. దేశభక్తిగ్రామభక్తిక్రమముగ సమన్వయ మగుచుండుట శుభమాచకము. సమన్వయ మగు కొలిది యువకుల కిట్టి యుపదేశములు గావించుట దుష్కర మగును. స్వరాజ్యసాధనమునకు పూర్వము ఉద్వ్యోములం దెల్ల భార తీయులుండవలెనని ఒకవైపుకొరును మరి యొకవైపు ప్రభుత్వసేవను వలదనుచుంటిమి.

వృత్తిని వరించునపుడు లెండు ప్రధానసూత్రములను గను నించుటయుక్తమని నాయభిప్రాయము. 1. మీ స్వభావమున కేది యనుగుణముగ నుండునో, దానినే కొరుకొనుడు. మీస్వభావము నకు తగినదిగ నుండిన వృత్తియందు ప్రవేశించిన జాతీయ సామర్థ్యమగుదురు. ప్రతివారును ద్రవ్యమునైననే లక్ష్యము నిడుకొని ద్రవ్యము నొసగునట్టి యుద్వ్యములనే చేపట్టుటవలన, దేశమున కెప్పుటికైన యవసరము వాటిల్లవచ్చును. (2) దేశమునకు అవసరమైన యన్ని మార్గముల యందును సామర్థ్యమును సంపాదించగల వృత్తులను జూచుకొనవలెను. అందరును గుమిగూడి యే కొలిదిపాటి వృత్తులనే చేరవలదు. న్యాయ, రాజకీయకాస్త్రములతో దేశభక్తి ముగియదు. దేశభి వృద్ధికి యవసరములగు మార్గము లన్నిటియందును ప్రసరింపజేసి నట్టిదియే. దేశ

భక్తి యవసరము. మన కేక్రి సామర్థ్యములను, దేశావసరములను గమనించునంత కాలమును మన మే వృత్తియందు ప్రవేశించినను తప్పలేదు. అప్పుడు సంఘర్షణ మున్నటికిని గలుగదు. గతకొలిది సంవత్సరములలో కొంతవరకుజరిగిన మార్పులను మనము మఱచుటకు వీలులేదు. ప్రాత విధానమునందలి లోపములు కొంతవరకు తొలగినవి. విశ్వవిద్యాలయమున ఆర్థికవిజ్ఞానశాఖ యొకటి ఏర్పడెను. అందువలన స్వతంత్రయోజనల కవకాశము లేర్పడెను. ఇంకను ఇట్టి శాఖ లేర్పడినో, కొంతవరకు మేలుగలుగక తప్పదు.

కాని యిట్టిమార్పులెన్ని జరిగినను అభివృద్ధి సత్యముగ గాన్పింపజాలదు. ఉపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును మధ్య నైకమత్యమును పెంపొందించుటకును, పరీక్షలకావ్యమును తగ్గించుటకును, విద్యార్థులలోనే ప్రైవేట్, సంఘీభావమును పెంపొందించుటకును, విద్యార్థులదార్శ్యము నభివృద్ధిజేయుటకును విశ్వవిద్యాలయముల సంఖ్యను హెచ్చింపవలెను. ఆసాముకు ప్రత్యేకముగ నొక విశ్వవిద్యాలయము సమకూర్చున్నందులకు నేను సంతోషించుచున్నాను. కానియాంధ్రదేశమునకుమాత్ర మిప్పుటి కేగవలె లేదు. విశ్వవిద్యాలయమువారి యూచాల ప్రకార మేర్పాటులు జరుగునో, అభివృద్ధి త్వప్రీకరముగ నుండగలదని నేను చెప్పుచున్నాను బి.ఎస్.సి. వ్యవసాయము, వ్యాపారము మున్నగువానికి సంబంధించని విధానములు గూడ యేర్పడును. ఉత్తరహిందూస్థానమునందవలె యిచ్చటగూడ బి.ఎ లో యింగ్లీషు ముఖ్యముగ నుండకుండ ఆప్షనల్లో మాత్ర ముండునట్లు చేసిన బాగుగనుండును

విశ్వవిద్యాలయము నేటి పరిస్థితులకు తగిన ట్టుండవలయును. విశ్వవిద్యాలయము కొలిదిమందిమాత్రమే యను నింద కవకాశ ముండగూడదు. ద్రవ్యము, అర్హతగలవారుఉన్న మన విశ్వవిద్యాలయము పాశ్చాత్యదేశములలోని వానివలె యుండవలెను. సంస్కరణ చట్టములన రాజకీయవిద్య, యవసర మని కొందరికి యభిప్రాయము గలిగినది. వారు అందు క్రద్ధులైయు కొనుచున్నారు. మన విద్యార్థులు ఇంకను కొందరు ఇంగ్లాండుకు వెళ్లి అక్కడ ప్రవేశము దొరకక బాధపడుటకంటె కానడా, ఆస్ట్రేలియా మున్నగుదేశములకు వెళ్లి అచ్చటచ్చటి వ్యవహారములను, నేర్చుకొని రావచ్చును.

పరిస్థితు లెంత విషయముగ నుండినను, మీ యుత్సాహమును కోల్పోవక భైర్యముగ నుండుడు.

మావలాల విప్లవము

మతభ్రష్టుల చేయుట

ఎన్నడు తాలూకాలో ఒకవత్సరములో కొన్నాడారాంగలు ఆజ్ఞాప్రకారము చాలమందిని మతభ్రష్టులను చేయుచున్నారు. టెక్కాతుకృష్ణనాయుడు మతము విడువననగా మొదట చాలబాధించి తరువాతి తలనడికిరి అచటనే మతభ్రష్టుడుగా చేయబడిన వాడొకడు స్వయముగా మాచివచ్చి చెప్పెనని జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటించెను.

9 వ తేదీ యుద్ధసిద్ధి.

బర్మాసేన ఆరికోడు నుండి పన్నికొడుకు వెళ్లెను. ఆసేనలో నొక భాగము కట్టకటులో విప్లవకారులను మావలాల ధాన్యపుకొట్టును పగులగొట్టి 20 వేల పానుల ధాన్యమును నీలంబూరుకు తీసికొని వచ్చిరి. 100 మంది మావలాల నీలంబూరుకు వచ్చిరి. వేపూరు నడినర్గ 9 వ తేదీన ముగ్గురు మావలాలను హతముచేసి 16 గురిని పట్టుకొనిరి. కులతూరు ప్రాంతమున నొక సేన మాడు దినముల సంఘాతము చేసి తిరుారుకు వచ్చెను. వారు 5 గురు మావలాలను హతమొనరించి 21 మందిని పట్టుకొనిరి. గూర్కాసేన 9-వ తేదీన కల్లికోటలో దిగెను.

విచారణ

పులవనాడు తాలూకాలో నారాయణమంగళమున గోవింద నాయరుయింట్లో ఆగష్టునెల 28-వ తేదీన బందిపోటు చేసినందులకు 29 మందిమీద తేబడినకేసు 10-వ తేదీన విచారణ చేయబడెను. ఫిర్యాది వాజూల మిచ్చెను.

ఒక గొప్పలాభము (3153)

రూ 115 లు చెల్లించిన రూ 500 మీ అనంతరం మీ వార్యులారుల కిచ్చబడిన. ప్రతి సంవత్సరం లాభము పంచివెట్టబడును. రూ 1000 వడ్డీ లేక ఋణ మివ్వబడును. 80-11-21 తేదీవరకు వియన్ను, డాక్టరు సర్టిఫికేట్లు లేదు దాఖలులు తీక్షణ పంపుకొనుడు.

డి. ఎస్. పోస్టుబాక్సు నెం. 287, మద్రాసు.

అనహాయోగ్యము

డిల్లీ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ

9వ తేదీన యీ సభ మధురానగరమున ముగిసింది. అనహాయోగ్యము విధానమును బలపరచు తీర్మానములన్నియు వామోద్యమమును భరతఖండమునకు పరమావధి స్వతంత్రరాజ్యముని ప్రపంచమునకు ప్రకటించవలెనని అనామదాబాదులో కూడ నున్న దేశీయమహాజనసభ వారిని ముఖ్యముగా కోరుచు నొక తీర్మానము చేయబడినది. మధురానగరమున చాలమంది ప్రచారకులను పట్టుకొనుట ఆ సమావేశము వాడుక కం దరికిని సంతృప్తికరము. ఏలనన యిట్టి కఠినచర్యలన స్వరాజ్యము కడు శీఘ్రముగా లభించును. స్వరాజ్యమునకు మహాత్ముని విధాన మే కీలకము గాన దాని నెల్లవారును ముఖ్యముగా సమగ్రము గా నవసరింపవలెనని పండిత మోతీలాలు సెహ్రాగారు నుడివరి. వాగపూరులో విధానములను స్వరాజ్యసంస్థికి ముఖ్యసాక్షనముగా మీరు నిర్ణయించితిరో దానిని మీరు పూర్తిగా నవసరింపవలెనని గాంధీమహాత్ముడు నుడివెను. అనాదే మహాత్ముడు లాహోరుకు వెళ్లిరి.

డిల్లీ రాజకీయసభ.

ఈసభ 9 తేదీన మధురానగరమున పండిత మోతీలాలు సెహ్రాగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమైంది. భారతీయులు స్వరాజ్యమునకు లాకారా అని పేరేడించుటకు సర్వేత్తయినచే పంపబడిన పరిశ్రాధికారియే గాంధీమహాత్ముడు. ఆయన పరిశ్రమ భారతీయులు నిలువగలిగినచో యీ సంతృప్తిరాంతములోపల స్వరాజ్యము లభించునని సెహ్రాగారు నుడివరి. అక్టోబరు నెలలో రుకు స్వరాజ్యము లభించుటకుగూర్చి తలయపరిశ్రమలను నేనే ఆయన ప్రేరేపించెదనని యెన్నడును చెప్పియుండలేదు. గత దేశీయ మహాజనసభయందు నిర్ణయింపబడిన అనహాయోగ్యమవిధానమును పూర్తిగా కొనసాగించెద మని కంకణముని న ప్రతినిధులును దేశీయులును ఆవిధానమును నెచ్చేర్చుటక పోయినందులకు తమకు తామే నిందించుకొనవలెను. దేశీయు లింకను స్వరాజ్యసిద్ధికి తమ అన్యతన ప్రవర్తనపరలేదు. త్యాగమును క్రమశిక్షాయును మాలాధారము లగు సులభసాధనము లై నను దేశీయులు వానిని గూడ పూర్తిగా నవలంబించలేదు. కాననిపుడు హెచ్చుదీక్షను పూని కొరవడి న కార్యమును నే తేదీయ రీతనకము ముగియులోపల పూర్తిచెయ్యవలెను. వారట్లు నేసినచో సంవత్సరము ముగియులోపలనే స్వరాజ్యము తప్పక లభించును. అట్లు లభించనిచో నేను నాపాణము నప్పించెద ననియు ఖండితముగా చెప్పగలను. అని మహాత్ముడు నుడివెను. ఆజ్ఞోల్లంఘనము, యజమాణ బహిష్కరణములను గూర్చిన తీర్మానము లామోదింపబడిన. విదేశీయులతోను ఆంగ్లదేశీయు తోను హిందూదేశీయునకు గల సంబంధము వెలిగా స్వతంత్ర రాజ్యస్థాపనమే భారతీయుల అనావృత పరమావధియని అనామదాబాదు కాంగ్రెసువారు స్పష్టపరచవలెనని తీర్మానించిరి.

లాహోరులో తిలకు రాజకీయపాఠశాల

10వ తేదీన లజపతి రాయగారి సందర్శనమున నీయుత్సవము కాంతముగా జరిగినది. ఈపాఠశాల ప్రారంభమునగూర్చి లజపతి రాయగారు సంగ్రహముగా నుడివి ఎల్లవారి నాశీర్వాదించవలెనని గాంధీమహాత్ముని కోరిరి. గాంధీమహాత్ముడు విద్యార్థుల నాశీర్వాదించి మీరొనరించిన ప్రతిఫలము తప్పక రాజకీయముల నభ్యసించి దేశమాతను నేనింపవలెనని బోధించిరి. పిమ్మట ఆతిథుల సందర్శకును లజపతి రాయగారు విందు చేసిరి.

భవానిగో కొందరు తుమావణకొరులు

భవానిగో కొందరిపై 124 ఏ, 158 ఏ, క్షేత్రముల ప్రకారము కేసులు చేసిరి. వారందరును తుమావణకొప్పి యింకమీదట ప్రభుత్వప్రతిభావలకు నానవోదము చేయమని వ్రాసి యిచ్చిరి. కేసులు రద్దుచేయబడిన.

ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారి కేసు

బడరులో 10వ తేదీన పగలు 11-30 కు జిల్లామేజిస్ట్రేటుకోర్టులో యీ కేసునిచారణ ప్రారంభమైనది. కాసు నెల 26వ తేదీన ఏలూరులో ఆంధ్రరత్నయ్యగారి చిన్నయువనాథుని రాజద్రోహకరమని ప్రభుత్వస్వాధీనవాది నెడించి నానుమంతరావుగారు వారినిచిరి. నాపక్షమున వాదించుటకు సమర్థుడగు న్యాయవాది కిడింగుప్రభు నొక్కడే. ఆయన నాకు లభింపలేదుగాన నేనేమియును వాదించనని ఆంధ్రరత్నయ్యగారు నుడివరి. ప్రభుత్వస్వాధీనవాది సంగ్రహముగా ఆయాభాగముల నెత్తివదిలెను. విచారణ యంతయును చాలామరుకుగా జరుగుచున్నది. విచారణ నిరుత్సాహకరము గా నున్నది.

బల్లారిలో కారాగృహవాసుల నిరశనదీక్ష

9వ తేదీ రాత్రి నేను ఢిల్లీనుండి బల్లారికి వచ్చితిని. బల్లారిజయులుగా నున్నవారిలో పిక్కులును బ్రాహ్మణులును 10-12 నుండి 5-6 తేదీలనుండి నిరశనదీక్షను బూనినది తెలిసి వారినిచూచి ఆదీక్షను మానుదని వారికి బోధించుట కనుమతి నియ్యవలెనని జయలు నూపర్చెంటురు వ్రాసితిని. జిల్లామేజిస్ట్రేటుకు వ్రాయవలెనని ఆతడు జవాబిచ్చెను. జిల్లామేజిస్ట్రేటుపట్టణమున లేకు. చెరసాలలోనివారినిగూర్చి ఎటులున్నదో తెలియదు. వరల నుద్యోగులకు వ్రాసెదనని 10వ తేదీనది. గోపాలాచారిగారు బల్లారినుండి తిరిగివెరిరి.

తిరుచనాపల్లిలో కారాగృహవాసుల నిరశనదీక్ష

లాహోరుకుట్రకేసులో యాజ్ఞేన ప్రవాసకు విధింపబడిన సంబానుసింగు, మదనుసింగు, గజనుసింగు, నందసింగు, ఇంద్రసింగు, ఇంద్రసింగు, సుందరసింగు, రూపుసింగుగార్లను చాజుబాగు జయలునుండియు అందమానుషీవుల నుండియు యిపుడు తిరుచనాపల్లికి మార్చిరి. ఇవట వారికిదివర కిచ్చుచున్న తేయాకునీటి నచ్చుటలేదు. ఆహారము చాలింత యిచ్చుటలేదు. కాన వారు 6వ తేదీ ఆదివారమునుండి నిరశనదీక్ష నవలంబించినది బెజవాడనుండి బ్రహ్మానందముగారు తిరిగివెరిరి.

ఆదిమాంధ్ర ద్వీపీయ రాష్ట్రీయ సభ

ఈసభ గుంటూరులో యీనెల 26వ తేదీన జరుగును. దేశీయ మహాజనసభాస్థాయిసంఘ సభ్యుడగు కుసుమా వేంకట్రామయ్యగారి అధ్యక్షత వహింపగోరి. సన్యాససంఘ మేష్వరు పంపిడినది. అసంఘమునకు నూతన మేక మేష్వరులుగా కథ్యక్షుడు, నెతుమాక సోమయ్యగారు కార్యదర్శి. ఆదిమాంధ్రులందరును సానుభూతిగల యితరులును ముఖ్యముగా సభకు రావ్రాధితులు. వ్రాయగూరవారు కార్యదర్శి పేరవ్రాయవలెను.

ప్రథమరాష్ట్రీయ అస్పృశ్యతా నిషేధక మహాసభ

ఈసభ 27వ తేదీన గుంటూరులో జరుగును. 10వ తేదీ పుడయమున సన్యాససంఘ మేష్వరుపంపిడినది. ఈ సభ కథ్యక్షత వహింప కారదాపిత శ్రీ శంకరాచార్యస్వాములవారిని కోరిరి. సన్యాససంఘమునకు పోలిసెట్టి హనుమయ్యగుప్తగా రధ్యక్షుడు. నల్లపాటి హనుమంతరావుగారు కార్యదర్శి. లేఖలు కార్యదర్శి పేర వ్రాయవలెను. ఆంధ్రులందరును తోడ్పడవలెను.

గాంధీమహాత్ముడు అనామదాబాదుకు వెళ్లుట

10వ తేదీ రాత్రిమహాత్ముడు లాహోరునుండి అనామదాబాదుకు బయలుదేరిన. ఢిల్లీలోను అజమీరులోను కొన్ని గంటలు ఆక్రమాగి 12వ తేదీకి అనామదాబాదుచేరును. లాహోరులోగొప్పసభ జరిగినది. యజమాణకు స్వాగతయియవలదు లానెన్న ప్రభువుగిలా విప్రహము నాథులమునుండి తీసివేయుటలో లాహోరుమునిసిపలుసంఘమునకు పాటులు తోడ్పడవలెను. లాహోరు పౌరులజ్ఞాతిస్మరణము నవలంబించుటకీ మంచి ఆధారము. ఆకిలాగ్రహముకు తీయువకును వారు విగ్రహించగూడదు. వారు మరణమునకును కారాగృహమునకును సంసిద్ధులై విప్రహము కడకేగి వానిని తీసివేయవలెను. తుపాకులతో కాల్చినను లేక పట్టుకొనినను ను సే. కొంత మంది శ్రీలు గూడ నచ్చిటికి వెళ్లవలెను. పురుషులను పట్టుకొనినచో శ్రీలు విప్రహమున నశపరుచుకొనవలెను. అని మహాత్ముడు నుడివెను. సభ ఒకగంటసేపు జరిగినది అటనుండియే సుబాబుకు స్నేహకులు వెళ్లెను.

చివారాజులరుల విచారణ

ఈ అర్జునులనుగూర్చి మేజిస్ట్రేటు నివాణ 11వ తేదీలో ముగియవచ్చును. 10వ తేదీన ప్రజలలో 6 గురును పోలిసులు 6 గురును నాత్యమిచ్చిరి. భిలాఫతువంటిరులు ఎడించి పోలీసు యుద్యోగులను కొట్టిరి. భానాగాటువద్ద సాష్టాంతు బెచేరును ఇవలూము గోడ్డులో ఇవన్నెవరును కాలవకు తులై విచ్చిరి అని పోలీసులుచెప్పిరి. వంటిరులును గుంపును సాష్టాంతు బెచేరును కర్రలతోను కల్లీలాక్కినుగాగ్లను కార్లతోనుకొట్టిరి గాన గాలిలో కాలవకు కాజ్ఞాపించితిని. నేనును ఒక కనిస్తేలును కాల్చితిని. ఆలస్యము పోనికరచని అట్లు చేసితిని. అంతిరుగుంపు చెదరవనని సాష్టాంతు బెచేరును. పీడకు మార్చి మజిలును రహమనుగారు ప్రజల కనుకూలముగా దీర్చుచు నాత్యమునిచ్చెను. ప్రజలు భానాపైకి వెళ్లినమాట నిజమేగాని వారు నిరాయదులు. పోలీసులు వారిని లట్టికర్రలతో తలపడిరి. 20-25 గురు కనిస్తేలులు విచ్చునిడిగా కర్రలతో కొట్టుచుండగా నేనుమాత్రమిని. అచట పోలీసుయుద్యోగు లెవరును కనబడలేదు. ఒకవంటిరును నాకాకాలోకి లాగుకొని పోయి

బలమైన దెబ్బలు కొట్టిరి. ఆ దెబ్బలు తగిలి నను ఆతడు అల్లాహ్ అక్కరలని అరచుచునే యుండెను. అంతట పిస్తోలుతో కాల్చెదనని అతనిని సాష్టాంతు మెక్కానల్లు బెదరించినను ఆతడు మానలేదు. కానాగుమ్మముమీద కూడు సాయలు కాల్చిరి. గుంపు వెల్లిపోయినతరువాత కనిస్తేలులు దుకాణదారులను బాధించిరి. వారు వెంటనే దుకాణములను మూసికొనిరి. అంతట నేను ఇవలూమువెల్లితిని. ఆచటప్రతిసందు మొదటను పెద్దపెద్దగుంపులు లట్టికర్రలను రాళ్లను పట్టుకొని జిల్లామేజిస్ట్రేటు పోలీసునూపర్చెంటుల కొరకు నిరీక్షించుచుండిరి. 5 గురు వంటిరులు హతులై రని నాతోవారు చెప్పిరి. వారు పెద్ద యుద్యోగులవై పగడిచుకొనడలచి రని యీసాక్షి చెప్పెను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర బాలీయోపసంఘము

కాసనాతి క్రమణము

వై సంఘము 18వ తేదీ, ఆదివారమునాడు బెజవాడలో కూడుననియు, కాసనాతిక్రమణమునగూర్చి చర్చ జరుగుననియు ఆంధ్రప్రతిభలో ప్రకటింపబడియుండెను. గాంధీమహాత్ముడు ఢిల్లీలో సమావేశమైన అఖిలభారతదేశీయ మహాజనసభాసంఘ సభయందు కాసనోల్లంఘన తీర్మానము నుపసాదించునపు డిచ్చిన మహాపన్యాసమునందు, తాను 15 దినములు గడచిన తరువాత గుజరాతుదేశములో స్వయముగా కాసనోల్లంఘనమునకు దంగి ప్రజలను నడుపువటకు తక్కిన రాష్ట్రములవారు ఆచరణకు గడంగవలెనని హెచ్చరించియుండెను. కావున వైసభ నింతెంతోతముగా చేయక యింకను కొన్ని దినములు ఆపి, గుజరాతుదేశమున కాసనోల్లంఘన మెట్లు జరుగునో గమనించి, పిమ్మట యీ సభను జరిపిన బాగుండునని నాకు దోచుచున్నది. రాష్ట్రీయ సంఘములవై ప్రకండ బాధ్యుని నిలచి యున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రస్తుత సమయమున ఆంధ్రుల ధర్మమును నూచింపవలెయున్నది. అంధదేశమున ప్రస్తుతము నిష్పంధములు విరివిగా కొనసాగుచున్నవి. దండవిభాగమువల్ల ఆంధ్రదేశమున కాంతి కేమియు భంగము కలుగక సంపూర్ణకాంతియుత వాతావరము నెలకొల్పుబడినను కొన్ని జిల్లాలలో స్వదేశీ యుద్యమమింకను సంపూర్ణవ్యాప్తి గాంచలేదు. కొన్ని జిల్లాలలో, ఆ జిల్లాలకు సరిపడు బట్టి తయారగుచున్నను, ఆ గుడ్డయచ్చుట నిలువక పరరాష్ట్రీయ లకు యెగువతియుగుండుటచే, వెంటనే ఆయాజిల్లాలకు కావలసిన బట్టయంతయు అక్కడనేయుంచి, ముగిసినమాత్రమే యెగువతిచేయుటకు తగిన కట్టుబాట్లు చేసినగాని కాసనోల్లంఘనమును అమలులో పెట్టకుండుచుగాక యని ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమువారిని నేను ప్రార్థించుచున్నాను.

రాజమండ్రి 10-11-21 మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము:— పెరంబూరిలో కాసువాచారియార్ వీధి 15 నెం. ప్రార్థనగృహమున రేపు (ఈ వామ)నుధ్యాన్నమునైన 2-30 గంటలకు విద్యార్థులకు ప్రార్థన నిరగతి సమావేశమును, ముగిసినను సాయంకాలము 5 గంటకు ఆదేశ్యలమున ప్రార్థనసభ జరుగును. ధర్మము గానుండు శ్రీపురుషులెల్లరు దయచేయ వ్రాధిగులు.

విశ్వ విద్యాలయ సంస్కరణ సంఘము:— ఈ సంఘములో కట్టించి రావలెగాకెట్టిగాను సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

విభాభివృద్ధి జిల్లా వివర్ణితాబాక గ్రామోద్యోగీయులు గతనెల 29 తేదీన వడ్డానిలో సమావేశమై 1920 సం. 10 డిశంబరు నెలలో విభాభివృద్ధి మండల గ్రామోద్యోగులు సభలో 4-5-6 తీర్మానములు చేసినను అశిష్టధి ప్రభుత్వము వారు 1921 సం. 10 డిశంబరు 30 తేదీ లోగా గావించని యెడల 1921 సం. 10 డిశంబరు 1 తేదీ నుండి సమ్యక్కట్టుటకు యీసభవారు నిర్ణయించుకోవడ మయినది" అను తీర్మానమును గావించిరి.

తొమర తెయిలము

రాజారాణిగల డబ్బెలో ఉండును. నెల 0-6-0.

శిశు:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చిరమును మంత్రి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు కేసు తలసిన కైద్యము:—1. మందు లోచర్యములోనికి పోయెను. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. భిక్షు తిరిగి పుట్టకుండ కేయవలయును. అమృతాంజనము డిపో, బాంబాయి లేక మద్రాసు

ఆంధ్ర విశ్వబ్రాహ్మణ

సంపాదకుల వార్షిక మహాసభ

ఆంధ్ర విశ్వబ్రాహ్మణ సంఘముయొక్క (ది ఆంధ్ర విశ్వబ్రాహ్మణ్ లిబరల్ థెడల్ ఫెషన్) యీ ఆంధ్ర విశ్వబ్రాహ్మణ సంఘవార్షిక మహాసభ అంతస్తులము జిల్లా హిందూభాషామండలి 1921 సం० అక్టోబరు 23, 24 తేదీలను మిక్కిలి బహుప్రదముగా జరిగినది. గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, పల్నాడు, చిత్తూరు జిల్లాలనుండియు, తెలంగాణమును నుండియు రాష్ట్రమునందలి పెక్కు ప్రదేశములనుండియు, నందరానునూ డియ్య చాలవలది ప్రతినిధులు దయచేసిరి. ఆంధ్ర విశ్వబ్రాహ్మణ సంఘములలోని విశిష్ట ప్రాధాన్యము గలవగు, సంతకములతో విశ్వదేశిక విశ్వబ్రాహ్మణ స్వామిలవారును, ఆహ్వానసంఘగౌరవాధ్యక్షులైన జిల్లములలోని పాపాచార్యులుగారును పుష్పమాతలతో నలంకరింపబడి మేళనాథములతో పువీపుల నూలేగిన తరువాత ది 23 ఆదివారము ఉదయము 9 గంటలకు జనాభా సాధారణ భాద్యభాక్ సాహెబుగారి వియ్యపుపాల్వేరిలో లుగూ (శ్రీ రంగారామస్వామిలవారిచే జరుగవలసిన వేద మంత్రములతో సభ ప్రారంభింపబడెను. మహమ్మదీయ సోదరు లొకరు భారానునుండి కొన్ని దైవప్రార్థన వచనముల జదివిన పిమ్మట సద్దేవుల నీలకంఠాచార్యులుగారు సన్మానసంఘాధ్యక్షులతో పాటుగాను జదివరి. ఆతరువాత సీసభకు బ్రహ్మశ్రీ కొండి పర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారు అధ్యక్షులుగా నుండవలయు ననునీ రాష్ట్రమును జెల్లముకొండ పాపాచార్యులుగారు పాపాచారి గా నాల రామమూర్తిగారును కోలూరు ఘంటాస్వామి మనోజ్వరాచార్యులు గారును దానిని బలపరచిరి. అంతఃసభ్యులకరితాళ భ్యులవచ్చు బ్ర॥ శే॥ వీరభద్రాచార్యులుగారు అధ్యక్షులవలెనీ స్వీకరించి తమ ప్రాంతభాషాస్వామిలవారు జదివరి.

ఆంధ్రదేశ విశ్వబ్రాహ్మణ సంఘమునందు కులసభల స్థాపించినవారు బ్రహ్మశ్రీ వడ్డేపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారు. వారు సాంఘికవిషయములతో కృష్ణా గుంటూరు మండలములందు పది విశ్వబ్రాహ్మణసభలు సమావేశపరచిరి. కాని కారణంతో రములవలన నాయుద్యమము జరిగించి పోయినది. దానిని పునరుద్ధరించుటకు నాయకమణియగు బ్రహ్మశ్రీ పండిత గానాల రామమూర్తిగారు సకలవృద్ధులను పాటుపడుచున్నారు. నిరంజన శాస్త్రిగారివలె బ్ర॥ శే॥ రామమూర్తిగారు తమ కార్యక్రమము నం దొకటి చెందు జిల్లాలను మూలమేగాక యాంధ్రదేశమునం తను జేర్చుకొని యాంధ్రదేశము విశ్వబ్రాహ్మణములయందు కూడ నీ యుద్యమము వ్యాపించుటకు బ్రయత్నించుచున్నారు. ఇదివరలో జరిగిన నాలుగొకటి విశ్వబ్రాహ్మణ సభలయందును దేశముయొక్క సామాన్య రాజకీయ విషయము లీ సంఘమునకు సమన్వయించు మూలసూత్రములు చేర్చినవి యుండలేదు. రాజకీయములతో సంబంధము కలిగించుకొని సంఘముద్దేశిక బాధలను గుఱుచే యిదివరలో జరిగినసభలకు లేని"రాజకీయ" మను విశేషణ విశిష్ట ప్రత్యేకము జేర్చబడినది. ఆకారణముచే మరుసటి సభవదియైనది యిది నిజముగా ప్రభుత్వ విశ్వబ్రాహ్మణ సభలగుచున్నది. రాజమహేంద్రవరము సోంపేట, ఏలూరు నందుజరిగిన సభలన్నియు సభలభావితము విశ్వకర్మోద్ధాన మహాసభాసమావేశమునకు ప్రోత్సాహము నొసగినది 1-4-1921 సం० 15 ము తేదీని లెజిస్లేషన్ ఆతిథ్యములైన గాంధీమహర్షి యధ్యక్షుల క్రింద జరిగిన సభయే ప్రథమ భారతీయ విశ్వకర్మ సభ యని నిశ్చయపరచబడినది. గాంధీగారి సహాయనిరాకరణము స్వరాజ్యసంపాదనము నకు మూలమయ్యెను. స్వరాజ్యము వచ్చినగాని స్వదేశపరిశ్రమ లుద్ధరింపబడవు. స్వదేశ పరిశ్రమ లుద్ధరింపబడినగాని విశ్వ బ్రాహ్మణులు బాగుపడజాలరు. నాలు పరిశ్రమ పూర్తిగా సంక్రమింపబడిన తరువాత తక్కిన కొన్ని చేతనలు లుద్ధరించుటకు కాంగ్రెసువారు పూనుకొందురుగాన ప్రతివిశ్వబ్రాహ్మణులను కాంగ్రెసుసంఘములలో సభ్యులు కావలసియున్నది. మన పరిశ్రమలకు పునాదియైన స్వదేశపరిశ్రమలను విశ్వకర్మ బారే ధరించుటకు పూనుకొనియెడల దేశీయ శిల్పములను రక్షించుటని యిదియే సాయము మన ముచేయుటకు సిగ్గుచేటుగా నుండును. ఇలాగై యభిప్రాయములతో దేశముయొక్క సాధారణ రాజకీయాంధోళనమునకు విశ్వకర్మజాల ప్రస్తుత స్థితికిని గల సంబంధము ననేక చర్చప్రమాణములతో సమన్వయించి తమ ప్రారంభోపన్యాసమును ముగించునరకి మధ్యాహ్నము 1 గంట యయ్యెను. తరువాత విషయవిధారణ సంఘసభ్యులెన్నుకొనబడి యిప్పటికి సభ నిలపబడెను. భాషాసంతకమున ననగా

గం 2-30 లకు యధ్యక్షుల విడిదియైన యాశ్వరాలయమునందు విషయ నిర్ణాయక సభ సమావేశమై చిత్తు తీర్మానముల చర్చించిరి. శిల్పపరిశ్రమ సభ క్రమసాధిపరులుగా నేర్పాటు చేయబడిన ముగ్ధాశ్రమ, బానిసలు టంగుటూరి ప్రకాశము పంతులుగారు రాజాలకపోవుటచే వారికి బదులుగా ధర్మరము పి. వేంకటేశముగారిని పుష్పమాలాలంకరణమున నొనర్చి యూరేగించిన తరువాత మధ్యాహ్నము గం 3 లకు స్థలము చాలక పోవుటచే హాలు ప్రక్కగల బహిరంగస్థలములో మహాసభ సమావేశమయ్యెను. సాంఘికసభయందు తీర్మానములను చర్చించుటకు ముందు శిల్పసభ ప్రవక్త సభ జరుపుటకు తీర్మానించినదానికి ప్రామాణికతర సోదరులును దేశభక్తులు నైన ము॥ పి॥ వేంకటేశముగారి సగ్రాసాధి పతులుగా నుండవలయునను నాహ్వానసంఘమువారి నిర్ణయమును తా మంగీకరించవలెనని గానాలరామమూర్తిగారు చెప్పిరి. సద్దేవుల నీలకంఠాచార్యులుగారును జిల్లాసంఘాధ్యక్షుడు అనంతగిరి పేరనాధ్యక్షులుగారును దానిని బలపరచిన తరువాత సభ్యులు తమ కరితాళభ్యులతో నీయేర్పాటు నంగీకరించిరి. ఆతరువాత

5-వ దేశీయ శిల్పకళా పరిశోధక సభ ప్రారంభమయ్యెను. గుంటూరునివాసు లగు పాతక మూరి సుబ్రహ్మణ్యముగారిచే తయారుచేయబడిన స్వదేశగుబ్బ గొడుగులను, హిందూపురము డి. ఆదిమూర్తిగారిచే తయారు చేయబడిన స్వదేశ ఆక్రమకత్తులను ప్రదర్శింపబడెను. కరణము భాగవత్పూర్ణుగారి నూతనవృద్ధుల చేయబడినరాట్నము ప్రదర్శింపలేను. కొమ్మూరి లక్ష్మీనారాయణగారు భారతీయపరిశ్రమల గూర్చియు హైందవశిల్పకళాదక్షిణమును గూర్చియు దీర్ఘముగా నుపన్యసించినతరువాత సభాపతుల యాంధ్రాస్వామిలతో నాటిసభ ముగింపబడి మరుసటిదినమునననగా 21 సోమవారము ఉదయము గం 8-30 లకు శ్రీ యాశ్వరాలయమునందలి కళ్యాణమండపమున శ్రీ వీరభద్రాచార్యులవారి అధ్యక్షుల క్రింద సంఘసభ సమావేశమై యాక్రింది తీర్మానము లంగీకరింపబడెను.

తీర్మానములు

- (1) ఆ. ఈసాంఘిక లాంధ్రదేశముయొక్క నానా భాగములందు నీవరకే స్థాపించినవిస్తాపించుచున్న దైవికపాతకాలలో శ్రాతస్మాత్తములతోపాటు కర్మవిద్యను వివరించు శిల్పశాస్త్రమునకూ బోధించవలెననియు, ఆ బంగారుపెండి పనిగాక మిగిలిన యితర లోహదాహుకాని చేతిపరిశ్రమల సభివృద్ధి పంచుటకు స్వసాంఘికలను యీసంఘమునందలి పితాధికారులు హెచ్చరించవలెననియు, నీ సభవారు మనవిచేయుచున్నారు.
- (2) రిదేశమునందలి దిగుమతి యగుచున్నమాదిరి నిత్య దైవదిన సాధారణజనోపయోగవస్తువుల నిర్మించుటకు పూనుకొనినగాని విశ్వకర్మజాల యార్జికదక్షిణి తొలగి భారతీయ పరిశ్రమ లుద్ధరింపబడవని ఈ సభవారి భిప్రాయపడుచున్నారు. (3) హిందూమహమ్మదీయసభ్యులను స్థిరపచి చాలకాలమునందలి వచ్చుచున్న నిన్నుబాతుల యన్నపౌత్యము తొలగించుచు సర్వసాధరణ్యమును నెలకొల్పి బ్రయత్నించుచున్న యాశ్వరాలయమునందును విశ్వకర్మసంఘముయొక్క పవిత్రగౌరవమును హిందూమతములలోని కొందలు సాంఘికదౌర్జన్యములచే నరికట్టుచుండుటచే నిరీతిగలిగించి వీరహక్కులను కాపాడుటకు సామ్యపద్ధతులమీద నీ విషయము నితరసంఘముల వారికి ప్రచారము చేయుటకు యీ సాంఘికలలోని ప్రతివారము పాటుపడవలెనని యీ సభ వారు సలహానొసంగుచున్నారు.
- (4) మదగాను రాజధానియందలిపచ్చయప్పభక్తులకార్యదర్శియు సోమపేటలో జరిగిన యాంధ్రవిశ్వబ్రాహ్మణసభాధ్యక్షులను విశ్వకర్మయంత్రమిశ్రమకాసంపాదకులైన లిక్కిపాటి కళ్యాణగుండరాచార్యులుగారి యకాలమరణమున కీసభ వారెంతయు విచారించుచున్నారు. (5) విశ్వబ్రాహ్మణ సంఘమునందలి బంగారుపని చేయు కాభివారు మూలమే శ్రేణులని కొన్ని భాగములందు వ్యాపించియున్న దుర్భిప్రాయము సాంప్రదాయవిరుద్ధమును ప్రమాదజనితమునై దేశీయపరిశ్రమభివృద్ధికి భంగకరముగా నుండుటచే నీ యూహను ఖండించి ప్రతివృత్తియు సమానగౌరవము గలదియే యనిస్థిరపరచుటకు ప్రతిసాంఘికుడును పూనుకొనవలెనని యీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు. (6) హిందూదేశమునందలి సుమారు 4 కోట్ల జనసంఖ్యగల విశ్వకర్మజాల లుపేక్షింపబడిన పరిశ్రామికబాతులలోని వారగుటచే సామాన్యనియమముల ననుసరించి కాంగ్రెసు యొన్ని కలలో నుత్తరలగుట కవకాశము లేదు గనుక సభిల భారతీయవిశ్వకర్మోద్ధానసంఘముయొక్క దైవకర్మలక్ష్యులవైపును స

త్యగముగా నేర్పాటుచేసి దానిని ప్రత్యేకసర్కిలుగా భావించి తద్వారా ఆలోచించియూ కాగ్రెస్ మిటికి కొంతమంది ప్రతినిధులను బంపు అధికారమును సంపాదించుటకుపసంఘము నొకతాని నేర్పాటుచేయుచున్నారు. (నేరులనందలి వేయబడెను.)

(7) లోకమాన్యబాలగంగాధరతిలక్ పేరిట స్వరాజ్యనిధికి వసూలుచేయబడిన సుమారు కోటిరూపాయల మూలధనములలోను అభయము యివలదిలక్షలరూపాయలకు తక్కువగాని మొత్తమునైనను కాంగ్రెసుకమిటీలద్వారా నేతపరిశ్రమగాక మిగిలిన చేతిపనుల యభివృద్ధికి వినియోగింపనియెడల విశ్వకర్మజాలయార్జికదక్షిణి తొలగిపోవుటకు ప్రోత్సాహమేర్పడుదు గనుక శిల్పాధికరణ సుద్ధరించుటకును దేశాదాయమును విస్తరింపజేయుటకును ఈపద్ధతి ననుసరింపవలెనని యీసభ గౌరవిత్వాజ్ఞులైనగాంధీమహాత్ముని దేశీయమహానసభవారిని కోరుచున్నారు.

(8) ఆభిలభారతీయ విశ్వకర్మోద్ధానసంఘముయొక్క తృతీయసమావేశమును రానున్న డిసెంబరు నెలలో ఆహమ్మదాబాదునందలి కాంగ్రెసుకాలయందు జరుపుట సంఘశ్రేయ మని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(9) కృష్ణాజిల్లాయేలూరు నివాసులగు పట్నాల గోపాల స్వామిగారు ఆంధ్రమున విశ్వకర్మవైతము స్థాపింపబడునైతే చుట కీ సభవారింతయు సంతసించుచున్నారు.

(10) శిల్పకళాస్తోధిప్రాచీనగ్రంథముల సంపాదించుట కీసభవారు గానాలరామమూర్తిగారి నీసంఘపక్షమున గౌరవ సంచారకార్యదర్శిగా నియమించుచున్నారు.

(11) విశ్వకర్మవైతకల్పమునుపేరిట బంగారాదేశమునందు వాసుకలో నున్న ప్రతమును శాస్త్రియోక్తముగా సంస్కరించి గ్రంథరూపమున రమణాచార్యస్వామిలవారు తయారుచేయవలెననియు దానిముద్రణమునకు జి. ఆర్. మూర్తిగారు ధనసహాయము చేయవలెననియు నీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

(12) ఈసభలింతటియెడలి ప్రతిసంవత్సరమున ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభలతోపాటు అవిజయగూ నాయాప్రదేశములందు జరిగించుచుండవలెననియు, రానున్న 6-వ సభను చిత్తూరులో జరుపవలెననియు నీసభవారు కోరుచున్నారు.

పిమ్మట మామూలు వందనములతో సభ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ముగింపబడినది.

గుడివాడ ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 555/21
రామారీ శివారావులు:—వాది. (3:45)
మద్దల మాధవరావు వకయిరాలు:—ప్రతివాడు.
కనుమర్ల గ్రామములో సర్వే నెం. 24 రుగూని తమ భాగం భూమిలోనుంచి య 0. 6 ట్లు భూమిని మర్లల మాధవరావుగారు అక్రమించి ఆయనయను ఆయనలైతును ఆభూమి మీదుగా తమ తక్కిన భూమికి నీరుపారుదల కానివ్వక కంట నవ్వం కలుగజేసికొని ఆభూమిని గాబట్టుకొనుటకును నీరు తీసుకొనేనాకున్న నీరపర్యుకొనుటకును సాలుకు రు 140 చొప్పున 18:8 ఫకలీ లగాయతు పలనవ్వమనకును వాదులు యాదావా తెచ్చివారు. ఆదావా యీనెల 2-12-వ తేదీకి వాయిదా యేర్పడియున్నది. ఇందుకు యేమయినా అక్షేపణలుండెయ్యదల ఆశోజన కోర్టుకు హాజరై కోర్టువారిలో మనవి చేసుకొనలెను.
సూరి వెంకటసుబ్బరాయశాస్త్రి,
9-1-21. వాదిరపు క్లీడర్

నోటిసు

1920 టాను స్టానింగు ఆర్టు ననుసరించి ఆరు స్క్రీములు ఉపసాదించబడి యున్నవని యిందు మూలముగా అందరు తెలుసుకొనవలెను. ఇందును గుఱించి వివరములు తెలియగోరువారు ఆఫీసులో వనిజరుగు కాలమునందు మునిసికల్ ఆఫీసునందు చూడవచ్చును.

ఈ నోటిసును చూచిన 60 దినములలోగా ఆక్షేపణ లేవైన యున్నను లేక సూచన లేవైన యున్న చేర్ మన్ గారికి లిఖితరూపముగా తెలుపవలెను.
మునిసిపల్ ఆఫీసు, డి. వి. మానుమంత గావు, డిసెంబరు 5-11-21 చేర్ మన్, మునిసిపల్ కమిషన్

గుంటూరు
శ్రీ సనాతనధర్మమండలి
వార్షిక కార్యవర్గము

ఈ మండలియొక్క పంచదశవార్షిక కార్యవర్గము గత నెల 28వ తేదీన ప్రారంభింపబడినది. ఉదయమున నారీరత్నము లందరు మండలిపద్ధతాడిరి. ఏకదశవర్షమునందుండి మహాత్మాగాంధీ పటముతోడను, దేశోద్ధారకులైన భారతవీరుల పటములతోను, అలంకరింపబడిన స్వరాజ్యరథము బయలుపెడినది. భారతమాతృప్రసములు, స్వరాజ్యగీతిములు, మంగళనాదములతో శ్రీ లందరు గాంధీజీ పీఠులలో రథమును నడుపుకొనుచు మంగళ తొమ్మిదిగంటలకు పచ్చతోరణములతో నలంకరింపబడిన మండలి భవనమును చేరిరి.

అంతస్సభకేవల ప్రధానియైన విద్యుషీమణి లందరు పూజావిధానము ననుసరించి "స్వరాజ్యలక్ష్మీ" ప్రతీకాచరించి "స్వరాజ్యలక్ష్మీ" ప్రసాదము గొని స్వరాజ్యదీక్షాకంఠ ధారిణు లయిరి.

మరల మధ్యాహ్నమున యథావిధిని మండలిభవనమున కాత్రికమును జరుపబడినది. ఆగ్రాసనాధిపురాలిని యెన్నుకొనిరి. శ్రీమతి గోల్లమాడి లక్ష్మీనగమ్మగారి యధ్యక్షత క్రింద సభ జరుపబడినది. ఆవిద్యుషీరత్నము శ్రీ సనాతనధర్మము లను చక్కగ బోధించుచు శ్రీ పురుషుల ధర్మాచరణములను సుమారు పాశ్చాత్యవ్యామోహప్రవాహములలో నింకను దరి గానక కొట్టుకొలుచుచున్న నవనాగరికులకు తెలుపుకొని దివ్య తేజోవిరాజమాన మైనసుదర్శనచక్రము నాధామగా గొనుచుని హెచ్చరిక నాకర్షము నుడివిరి.

కాత్రికదర్శిని ఇప్పగంట పేకమాంబగారు మండలి యొక్క భావిదశను పురోభివృద్ధిని గురించిన విచారించుచు విధిచేసిరి. తర్వాత ఆధ్యక్షురాలు లుపస్థాపించెను. మంగళవాద్యములు ప్రారంభమయి, స్వరాజ్యకళ్యాణగీతములు పులికలపాద సభకు అందిరు స్వరాజ్యపదవి నధిష్ఠించినట్లుపూర్తి.

"అలక స్వరాజ్యనిధి" కిగాను బంగారు నాణెములను, కాలి యందెలను, కంఠాభరణములను ధారాళముగా నిర్మల వృద్ధయులై దేశభక్తిచేతులై అసహాయ్యులు పూరితులై కానుక లొసంగిరి. సాయంకాలమైనది. సభ ముగిసెను.

ఇంతదనుకనీమండలివారు రాజకీయవ్యవహారములలో జోక్యము నలిగించుకొనక తమపులిక వివ్యావ్యాసంగమునందు కాలము గడిపుచుండిరి. కాని కాలము మారిపోయెను. దేశభక్తి హేచ్ఛనూ స్వరాజ్యకాంక్ష యొక్కవైసకొనిది మహాత్ముని వాక్యములలోని మాన్యుమును నిండారగ్రోల్పిరి. దేశోద్ధారకులకు తాము పీఠిపోమని ముందజవేయుచు స్వరాజ్యలక్ష్మీ కళ్యాణగుంట పరిధిష్ఠించుటకు ముమ్మందుగా బయలుపెడలుచున్నారు. శ్రమల కొర్యలను నిమగ్నములగుటకు ధరించి ప్రచారకులుగా తేరి భరతమాతృప్రసముజేయుచు పట్టణములలోను వాసయోగ్యముగాని పరిటూర్లయందును ప్రచారము జేయుచు భరతభూమికి సంబోధనముతో లయ స్వస్వము నర్పింప సంసిద్ధులై యున్నారు.

ఇట్టి ప్రచారకులలో మండలి కాత్రికదర్శిని ఇప్పగంట పేకమాంబగారును అధ్యక్షురాలు ఏకా రత్నమాంబగారును, స్వరాజ్యకళ్యాణమునకు ముందజవేయుచున్న శ్రీమతి పున్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారును ముఖ్యురౌండు

19-10-20 తేదీన జరిగిన జలయథావిధిని మధ్యాహ్నము గం 2 లకు సభ ఆరంభమయెను. శ్రీమతి చీమకుర్తి సుధీవతమ్మ అధ్యక్షతక్రింద కాత్రికమును జరుపబడినది. పరిశ్రమై సభాసభాగమై, నిర్మలానందజనితగు శుద్ధస్వదేశవస్త్రముల ధరించి నిన్నటికన్న పెక్కుమీదగా పట్టణశ్రీలందరు సభ నలంకరించినందులకు కాత్రికమైన పురోభివృద్ధిని నూపించినట్లు భరత మాత ఉస్సాగెను. చూర్ణిగోపితమైన స్వదేశ వస్త్రాలంకృత లైన శారీరత్నములు చూచువాండులొక మనోజ్ఞమైన శ్రీమతి వింత పాదమావెను. భావ్యాన్నత్యమున కిది శుభనూచన.

భారతసామ్రాజ్య లక్ష్మీప్రసూప లాంఛనములగు సుందరీమణుల హెచ్చరించి అధ్యక్షురాలు లుపస్థాపించెను. మానవ జన్మయొక్క విస్మయకరమగుగూర్చి ముచ్చటించి, మహాత్ముడు భాగతామ్మయమునకు గూర్చుచున్న మహాత్మ్యతపదవిని సంపత్తించెను. ఆర్యావర్తభూమి కెప్పుడును నిరసనగహము ను నోబలమే పురోధానములు. యుగధర్మముల నాలోచించిన ఈవిషయము తెలుపదశ మానదు. కాని యిటీవల కాలానుగతిని కొన్ని మారులు జెందినవి.

ఉచ్చస్థితినుండి తలకిందుగా నొకగంతు నైచితిమి. పాశ్చాత్యవ్యామోహకారముగా బడితిమి. కన్నులు మూసల పడినవి. బుద్ధిస్వాధీనము దప్పెను. మనస్సు ప్రభుమైనది. పరుల పాలైతిమి. కానిజన్మగదా ప్రధానము పుట్టిరదార్యావర్తము. తల్లి భరతమాత, తోబుట్టువులు భారతమాత కడుపారగాంచిన పిల్లగా సమలు కాత్రికసేవలు ధర్మపక్షపాతములు, లోకమాన్యులు మహాత్ములు, దేశభంకువులు దేశభక్తాశ్రమములు ఇట్టివారి దివ్య చరిత్రలు చదువునపుడెవ్వరిమానములు గరగవు? అంధకారమునుండి పూర్వజన్మకృతముచే బయలుపెడితిమి. ఇక స్వరాజ్యమున ఆరణ్యేవైస్మ సిద్ధము సిద్ధమని దేశభక్తిచేతమై నొక్కపలికెను. సుదర్శనచక్రముచేబూని దేశోద్ధారకుల గడంపల యుని నుడివిరి. ఇట్లుచేసిన మనజన్మము, మనవిజ్ఞానము, మనవర్తము అభరితముగాక సీసముగాక, భరతమాత పులికలందరకు స్వరాజ్యపీఠమున నగ్రస్థానము దొరకగలదని వక్కాజెంచెను. చెప్పువాక్యము లాంఛనములుగాక, స్వారత్నరత్న పీఠములై ప్రతివారి మానససీమల నీరుబోసిరిగాన, కుదుర్లు గట్టి మొలపించి దానినిపోషించి స్వరాజ్యపలసాప్తిశ్రీకాలమున బడయుదురుగాక యుడివింది తనయుపన్యాసమును ముగించెను.

కొందరువారీమణు లుపస్థాపించిరి. వ్యాసములు జెందిరి. శ్రీమతి జానీబాయిమ్మ గారు స్వదేశక్షేమకాంక్షయిన వాక్యములు పలుకుచు స్వారత్నరత్నమునకు అసహాయ్యులగు మను కంచెను వేసి పెద్దదానిగావించి స్వరాజ్యపలము నిండా భుజింపుచుండి సత్యము, స్వరాజ్యపలము జెందుముగాక. సుదర్శనచక్రమును ప్రశంసించుచు, మాన్యుముగా బాడెను.

శ్రీమతి దినుచుర్తి కృష్ణబాయిమ్మగారు సత్యాగ్రహ శ్రమమునుగూర్చిన విధానమును బోధించిరి. శ్రీమతల పోలికెటి హనుచయ్యగు ప్రగారు ఈ సమయమునందు సోదరీరణాల బహుశాపించిరి.

అంత కరాచి తీర్మానమును యీసే దలి వారుకూడ నామోదించిస్వరాజ్య పదవి నధిష్ఠించుట కుద్బుధులుగా నున్నామని సంతకములజేసిరి. ఆ రత్నరత్నరాలి యుపసంహారవాక్యములతో సభ ముగిసెను. (ఒకవిలేఖరి.)

వైశ్యసంఘము-విందు.

ఇదివఱకు వైశ్యసంఘము వైశ్యవిద్యార్థులకు ధనసహాయము చేసి వారి కనేకవిధముల వారి విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడినది. కాని ఏకాదశవర్షములలో కొన్ని సంవత్సరములు ఏ మాత్రము పనిచేయక వైశ్యసంఘము, ఏ తీర్మానము నిమగ్నమై చున్నది. మద్రాసుకు వైశ్యసంఘకార్యదర్శులు సంఘము యొక్క యుద్దేశ్యములను కార్యమునందుచక నిడుక పోవుచున్నారలకై వారిని హెచ్చరించుచు నే నిదివఱక నేకపర్యాయములు జూబుల ప్రాసించుచుంటిని. సుదీర్ఘ కార్యకర్తలకు వారిచే గాకున్న తమ పదవులకు రాజీనామా యయ్యలసినదనియు నూచల తేయ లేఖల సరిపాస. అన్నియు నిష్ప్రయోజనము లయినవి. సంఘపు లెక్కలను ప్రచురింప కయి. వారు లేరు వీరు లేనిది శుష్కనాదముల జేయుచు వారి వారి పనుల జేసికొనుచుండిరి.

సంఘముయొక్క కార్యభారము మిట్లుండెను. ఈ కాలమునకు సంఘ కార్యదర్శిగా గుం పాత్తూరు అయ్యన్న శ్రేష్ఠిగాని శ్రీమత్తా మున్నరావు శ్రేష్ఠిగానికి జడ్డపదవి వచ్చి సంఘ వారికి విందు చేయవలసి యున్నదనియు అందుకు ఆస్తి వైశ్యు లెల్లరు చందాల సంపలయు ననియు ష్టలిక లం దు ప్రకటించినారు. ఆహా! ఎంతటి కార్యభారత్యము. సంఘాద్దేశ్యములు మంట గలననవి. సంఘముయొక్క ప్రతిష్ఠ గంగ గలననది. ఈ నాటికి కార్యదర్శి పేల్కొంది ఈ ప్రభుత్వమునందు వైశ్యులలో నొకరికి ఉన్నతోద్యోగము లభించినందులకు మారరాని సంకేతమునొందుచు విందులు నలుపు యత్నములు చేయుచుంట నాకేగాక ఆస్తివైశ్యబృందమునకంతకును నొకవిధమగు అసంతృప్తి గలుగకమానదు. భారతదేశ చరిత్రయు ఒక్కటై నిలుచుండి ధర్మయుద్ధము సలుపుచు స్వరాజ్యసాప్తికి బద్ధం కణులె యున్నది శ్రీమన్నారాయణగారిని తమపదవికి రాజీనామాయ్యలసిన దని కొరుకులకు మారుగ వారికి వింగొసంగయత్నించుట వైశ్యసంతతివారలకు న్యాయత యని చెప్పవలెను.

అనేకవత్సరములు వైశ్యులు, అనేకబాధల నందిన శ్రీ దర్శి చందయ్యగారు, కాగాగానిముత్తలయి వచ్చివచ్చుచు నిరుపయోగ వైశ్యసంఘ మి నాడు తలయె ట్టిరి. అనుమానములు కలెనామీకు లానయి నలలతే దేశపక్షితోడ సహాయురాలిగా ద్యయము పనిచేయుచున్న శ్రీమతు వాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్త గారు కాగాగానిముత్తలయివచ్చుచు వైశ్యసంఘకార్య దర్శు లేమిచేసి నారు? ఈ నాటికివిందులకై ప్రయత్నములు చేయుటకూడ వైశ్యసంఘము కార్యమును కొల్పోయిన కలెనామీకులవలె కానవచ్చుచున్నది. ఈ ప్రయత్నములననే వైశ్యసంఘమునకు ఆదమానము మార్గతేయమిచ్చవలె. ఇకవైశ్యుల యభివృద్ధిములననుసరించి కార్యదర్శులు విందును మారి భారతమాత దీపవలకు ఆర్జునుడుగని కొరుచున్నాను. గోనుగంట వేంకట సుబ్రహ్మణ్యం (వర్నారావుపేట)

ప. దరాన్ ప్రభుత్వమువారి
దండన పద్ధతులు

తల్. ఖండనము.

నిన్నటి సాయంకాలము గోక్షేతందీరమున ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు అసహాయ్యులవ్యాపకులను దండించుటను గూర్చి ఖండించుటకు మహాజనసభతరపున ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి యధ్యక్షతక్రింద ఒక సభ జరిగెను.

అగ్యములు

ప్రభుత్వమువారిదండనము ప్రభుత్వ దృష్టినుండిగాని, మంత్రివర్గపు దృష్టినుండిగాని, కాన్వీనర్లచేతపువర్తమువారి (ఎగ్జిక్యూటివు) దృష్టినుండి జూచినగాని ఎంతమాత్రము వివేకముతో గూడుకొనలేదు. సరి అయినదిగాదు. ఇంతవరకు మహాత్ముని అసహాయ్యులము దౌర్జన్యరాపిక్షమై వర్ధిలుచున్నది. చలబారు సంకతి యటుండ నిచ్చుటను ఆసేతు హిమాచలము దౌర్జన్యము లేకనే కాంతముగ యభివృద్ధికాముగ జరుగుచున్నది. స్వదేశవ్రతమును బూసవలెననియు, త్రాగుడుమాని బాగు పడదనియు ఈ యుద్ధమును బోధించుటలో తప్పేమియులేదు. ఇట్టి సందర్భము లంకేసి ఈ యుద్ధము వ్యాపకులను దండించుట యన్యాయము. రాజనీతి యనుపించుకొనాలదు. అసహాయ్యుల వ్యాపకులు స్వప్రమునం దైనను దౌర్జన్యమును పురికొల్పిఎఱుంగరు. చల్లకు ఫర్దప్రభువే ఈ విషయమై మంచివాడేమిండుకొనుచున్నాడు. ఈ కలెనామీకులకు దండనపద్ధతులకు ఈయంపులే ఉత్తరవాదులు. నూతన సంస్కరణ చట్టము వచ్చినపిదప 107, 144, 121వ సెక్షన్లు లోలిగిపోయి వాక్యాంతర్యమును ప్రసాదించుటకు బదులు ప్రభుత్వమువారు వ్యాపకులను గావించుచున్నారు. మంత్రి లీ విధముగ దండనపద్ధతులకు గూడనపుడు ద్వంద్వప్రభుత్వము ఎంత మాత్రము నెగ్గదు. షీతులైన వాడొందియు చాలవరకు బ్రాహ్మణేయలే. మంత్రిలు గూడ ఆ వర్గమునకు జెందియు మిన్నకుంటు పాడిగాదు. నీతిగాదు. కొందరు మహాదీయులు గూడ షీతులగుచున్నారు. మ హ్మ దా లీ మున్నగ వారు షీతులైనను ఎప్పుటను అల్లరులు, ఉద్రేకము, దౌర్జన్యము లేకనే ఉద్ధవువ్యాపకమును ఆత్మగౌరవాముతో జరిగించుచుండ మంత్రి లీతరుణమున షీదపద్ధతులను ఆమోదించి యూరకుండుటశ్రేయస్సైనముగాదు. కాని ఇకవైనను మంత్రిలు వేల్కొంది దండనపద్ధతులకు చేయుత నొసంగకుండెదరు గాని యని నుడివిరి.

అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు
మొదటి తీర్మానము

నుపపాదించుచు ఇట్లు నుడివిరి:— "అసహాయ్యులవ్యాపకులు దౌర్జన్యమునకు ప్రాధిక్యముగ గాని పోక్షియుగగాని గడగనంతవరకు వారిని నిష్కరించుచు ఇ.డి.ఈ. దొరకతనువారి తెలియజేసిన ఈ ప్రభుత్వమువారు దండనపద్ధతులను ప్రనే జెట్టుటను ఈ సభవారు తీగ్రముగ ఖండించుచున్నాను"

ఈ దండన పద్ధతులను మితమామరే ఖండించవలసిన కలము. గోక్షేతందీర మహాదీయుగూడ దండన గూడదనెన నాటి నుండి మల ఆయన వెనుక ఎవరును దండనము న ఖండించుటకు పూనుకొలేదు. త్రాగగూడదు. బాగుపడుడు అను మాట లయం దు తప్పే మి యు లేదు. ఉద్ధవు వ్యాపకులు అంగడులకు బోయి స్వయముగా బోధించిన గా ప్రయోజనములేదు. ఉపన్యాసముల నిచ్చియు, ప్రదర్శనములు గావించియు మద్యపానమును తగించుటకు పిలవెను. పీనకంత ను సదా ప్రచారముగాలయును. అట్టిరి మంత్రి లీ ప్రచారాలను దండించుచుండ ఉరకొనుట కూడ వారే ఉత్తరవాదులు నున్నారు నిజముగ వారే ఉత్తరవాదులు. ఇట్లు జేయు లెం మాలము పాడిగాదు.

వి. టి. నాయస్వామయ్యగారు కృష్ణస్వామయ్యయ పాదించిన తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు దండన పద్ధతులు గర్హ్యము లనిరి. దండన పద్ధతులు ఏ దేశయందును ప్రయోజనమును గల్గించలేదు. గల్గించననిరి.

సి. ఎస్. గోవిందరాజులు మొదలియారుగాకు తీర్మానమును బలపరప తీర్మానము సృజనాంగీకృత మాయెను.

రెండవ తీర్మానము

ప్రభుత్వమువారి దండనలకు లోతైన వారి నభినందించుచు రాఫునకొగారు ఒక తీర్మానము నుపపాదించ కృష్ణస్వామి తరగారు బలపరిచిరి.

మామూలు వందనము లగ్నిలమైన పిదప సభ ముగిసెను.

విదేశ వార్తలు

విదేశ సమస్య

అల్బర్నీ వారికి సంధి ప్రకారము ఈయనను అల్బర్నీ కు దండెత్తిన గలసి ఒక పార్లమెంటు క్రింద నుండవలెననియు నా పార్లమెంటుకు అధినివేశ రాజ్యములతో సమానముగా హక్కులు గలవనియు నా ప్రకారమును చెప్పెను. అల్బర్నీ వారు దీనికి ఒడబడవలయు 1920 సం॥పు హోమూలు చట్టమునకు విరుద్ధముగ నున్నవాని నేమియు సమ్మతించ గలయు దెలియుచున్నది.

నల్. జి. క్రయిగు గారు ఈయందు అల్బర్నీ రాజధి కి పరులకు నమ్మక మున్నను పరిస్థితులు విషయముగ నుండుటచే అల్బర్నీ ను ప్రతివర్గమునా రెండరును అందు పాల్గొనవలెనని దెలిపిరి.

అల్బర్నీ వారి భావము

అల్బర్నీ మంత్రాగ్రమువారు లండనుకు వచ్చి వెంటనే 9 వ తేదీన సమావేశమైరి. వారు సంధిపరతులను విచారించి క్రయిగు గారు తెలిపిన భావములకు తమ యామోదము దెలిపిరి.

అల్బర్నీ మంత్రాగ్రమువారికి సంధిపరతులను గురించి విశదముగ వివరించుటకు లాయరు జార్జి గారు 10 వ తేదీకి అల్బర్నీ మంత్రాగ్రమువారిని గలసికొనెదను. తరువాత నామంత్రాగ్రము తమ తీర్మానమును వెలుపుదురు.

యూనియన్లు ప్రతిపక్ష

విదేశసంధిసమస్య, విర్రుండులకంతకును కలిసి యొక పార్లమెంటును ఏర్పాటు చేయుట కొప్పుకొనుటమీద నాధోపదేయమున్నది. అల్బర్నీ వారు రిండులకు సమ్మతించునటుల లేదు.

సంధి ప్రయత్నములు విఫలము లైనయెడల సిస్ టీనులతో తీవ్రముగ పోరాడుటకంటె లాయరు జార్జి గారు తమపక్షానికి రాజీనామా నిచ్చెదరని వారిమీదను అనుకోనుచున్నారు.

ఇందువలన యూనియన్లు బర్మింగ్ హామ్ ప్రభువు యాజమాన్యమున గాని, బోస్టన్ లాగాని యాజమాన్యమున గాని తాత్కాలికముగ పరిపాలనను గాని రావచ్చును. కాని లాయరు జార్జి గారి రాజీనామావలన పరిపాలన బలపడిన మగును. అందుచేతనే అన్ని కలు జరుగవలసినవచ్చును. అప్పుడు లాయరు జార్జి గారు తిరిగి ఒక పక్షము నాయకుడుగ బయలుదేరును.

యూనియన్లు తమకు చేతులతో నెక్కువ పలుకుబడి గలవని నమ్ముచున్నారు. అందుచే సమయము వచ్చినపుడెల్ల కొయలిమకు పక్షమువారి నెదుర్కుచున్నారు. యూనియన్లు లకు తగిన నాయకుడు లేనిచో పక్షము వారు కొయలిమను పక్షమునకు జరుగగా గలుగజేయుచున్నారు.

సంధినిశ్చయభంగములు

కామన్వెల్త్ లో పక్షాంతరముల సందర్భమున ప్రాను గాట్టు చెప్పిరి:— సెప్టెంబరు 1 నింతవరకు 595 సంధినిశ్చయ భంగములు గావించబడినవి తెలియుచున్నది. అందు 206 కేసులు మనుష్యులను కాదు. వారిలో 114 మంది తిరిగి వదిలెట్టబడిరి. 150 కేసులు కనాడు నేర్పులకు సంబంధించినవి. ఇందు వలన ఇతరవ్యక్తుల కేసులు నష్టము గలుగలేదు. కొంతమంది, మనుష్యులను వాచికవాగులు కలిపింపబడిరి.

పార్లమెంటు సభలో భారతదేశ విషయముల చర్చ

కామన్వెల్త్ లో మేజరు గ్లిను గారికి ప్రత్యుత్తరమును సంబంధము మాంటాగూ గారిట్లు చెప్పిరి:— ఇండియను రైల్వే కమిటీవారి కలహాల ననుసరించి భారత ప్రభుత్వమునా కలహం లించు విధానమును గురించి ఇప్పుడే చెప్పబడెను. భారత ప్రభుత్వమువారిని నివేదికను వారిభావములను వెలుపవలెనని కోరియుంటిని. ఇందుపై భారత ప్రభుత్వమువారి సమ్మతి గలనుట నరము. వానిని గురించి ఇంగ్లీషు కాలములో విచారించెద మని కాలాన్నియును జేయుట సరిగాదు. ఇండియను రైల్వే విచారణ సంఘమువారు తెలిపిన ముఖ్యాంశములగు విషయముగురించి భారత ప్రభుత్వముతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుచుంటిని. వానిని పార్లమెంటు సభలో నమలులో చెప్పవలెను.

ప్రభుత్వ ముద్రాకారాలు

మేజరు గ్లిను భారతదేశమున ప్రభుత్వ ప్రములను ముద్రింపించుటకు చాల ధనము వ్యయముగ చున్న దనియు, ప్రభుత్వ ప్రముల నన్నిటిని ముద్రింపించు నలవాటు లేగి యుండునెడల ప్రభుత్వ హక్కులును బయలుపడెదలకుండు నుండుననియు తెలిపిరి. మాంటా గూ గారందులకు సమాధాన మిచ్చుచు భారత కార్యదర్శి సంఘ

మువారు వ్యయము తక్కువ చేయుటకు చేసిన సలహాలను గురించి తెలిపిరి. రెండుపనిట్లు చెప్పిరి. భారత ప్రభుత్వమువారు ముద్రాకారాలపై 75 లక్షల రూపాయలు వెచ్చించుచున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు కానరావలయు తగిన ముద్రాకారమునుచున్నవి. ప్రభుత్వ హక్కులను కాపాడుటకు ప్రత్యేక పుస్తకములు గావించబడెను.

మేజరు గ్లిను గారు భారతదేశమున ముద్రించిన పత్ర మేదియు రహస్యముగా నుండవలదనియు నందుచే రహస్య ప్రములు లైపు చేయింపవలెననియు ననగా నామాటలకు మాంటాగూ గారు తమ ఆశ్చర్యమును తెలిపిరి.

సామగ్రి లుకొనుట

మేజరు గ్లిను గారు భారతదేశములోని రైల్వే మొదలైన వానికి కావలసిన యంత్ర సామగ్రిలు భారతదేశమునకేరకవు గాన వానికొరకై యిండియా ఆఫీసునా కేమి చర్య తీసికొనుచున్నా రనియడిగెను. మాంటాగూ గారు భారతదేశమున ఆయా కాలకు వెచ్చింపవలసిన ధనమునకు సరిపోవు సామగ్రిలకై ఉత్తరువు లంపబడెననియు ఇంకను పంపుచున్నారనియు తెలిపెను.

ఆంగ్లదేశములోని పనివారలకు పనికల్పించుటకు గాను భారతదేశమునుండి సామగ్రిలకొరకు ఆంగ్లదేశమునకు ఉత్తరువులు పంపుటకు ప్రోత్సహింపవలెనని మేజరు గ్లిను గారు తెలిపిరి.

ఇరుదేశముల వారికిని లాభకరముగు విధాన మేదనియున్న యెడల దానిని చాలసంతోషముగ ప్రోత్సహింతునని తెలిపెను. కార్మికుల రాయబారులు వచ్చినయెడ వారితో మాట్లాడెదనని గూడ తెలిపిరి.

ప్రాన్సు- అంగ్లా సంద్ధి

రహస్య సంద్ధి

ప్రాన్సు అంగ్లా సంద్ధి చర్చలో నింకొక రహస్యము బయలుపడినది. ఈ సంద్ధిలో బ్రిటిషువారికి తెలిపిన మరతులుగా క ఇంక కొన్ని రహస్య మరతులుగూడ గలవట అందు ప్రాన్సు వారు ఆశ్చర్యం వారి 50000 సైన్యములకు ఉద్యోగులను పంపుటకు సమ్మతించిరి. సెనెట్స్ సంధిలో నీ 50000 సైన్యము నకు అన్ని రాష్ట్రములవారును కొంతమంది ఉద్యోగులను పంపుటకు ఏర్పాటు చేసికొనబడెను.

క్రెంచివారి యాగోపణ

ఆంగ్ల తురుష్క సంద్ధి 1919 సం॥ డిసెంబరులో రహస్యముగ కాన్స్టాంటి నోపిలులో జేసికొనబడినదని మాటిమవార్తా పత్రిక ఆంగ్లేయులపై నాగోపించుచున్నది. ఈ సంద్ధిలో తురుష్క పక్షమున డామోడ్ కెరిక్ పాపాగారును, బ్రిటిషువారిపక్షమున కి ఉద్యోగులను సంతకము జేసికొను ఈ సంద్ధి ప్రాన్సు సామ్రాజ్యమున క్రెంచివారికి నష్టము గలుగజేయుటకు ద్వేషింపబడిన దనిగూడ సాహిత్యురు గారు వ్రాయుచున్నారు.

క్రెంచివారు రహస్య మరతులు లేనటులు

“లైయన్” అను క్రెంచి పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. క్రెంచివారు అంగ్లాతో రహస్యముగా కేమి మరతులను, నిర్ణయించు కొనలేదు. అంగ్లా వైద్యములకు క్రెంచి యుద్ధో గులను పంపువరకు ఆంధ్రము. ఈ మరతులు ఏ వెలు సెల 4 వ తేదీన బ్రిటిషువారికి తెలుపబడెను. ఇంతవరకును ఎందువలన బ్రిటిషు విదేశాంగ శాఖవారు మానముద్రకు మహించియుండ వలెను? ఇందువలన ప్రాన్సును నిందించుటవలన లాభములేదు. ప్రాన్సు దేశములతో ప్రాన్సు ఆవలంబించిన శాంతివిధానమునే బ్రెటునుగూడ నలంబించుట మంచిది.

ప్రాన్సు తాటస్థము

పై సాగోపణకు బ్రిటిషువారు తాము మొదటినుండియు నీ సంద్ధి వ్యతిరేక భావమును దెలిపినయు ప్రాన్సు వారి సంద్ధి విషయమై తాటస్థము మహించుటవలన మారకుట తమనియు వెలుపుచున్నారు.

జేదము

ప్రాన్సు కమిటీ సంద్ధి ఆసక్తి విషయములలో నివేదకర సంధికంటె చాల మరతులు పోయినది. క్రొత్త సంద్ధి యందు ప్రాన్సు టర్కీలకు విరోధ మంతరించెనని గలదు. పూర్వపు సంద్ధి యందు విరోధము కొంత కాలమువరకు ఆపియుంచబడునని ముద్రామే కలదు. ఆంగ్లేయులు గ్రీకు గాయ బారు లకు పూర్వపు సంద్ధి ప్రకారము మిత్రమండలి వారి గ్యారానీ సంధి జేరికొనవలె నని చెప్పెను మునున నీ సంద్ధి జేసికొనుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది.

ప్రాన్సు వాదన

ప్రాన్సు వాటిట్లు తెలుపుచున్నారు. ఇది క్రొత్త సంద్ధిగాదు. ఇది బ్రిటిషువారికి తెలియును. ఏ వెలు మానము నుండియు

బ్రిటిషువారికి దెలిపినవరకుల కంటె భిన్న చుగున మేమియు నిం దులేవు ఇది సెనెట్స్ సంధికి భిన్నముగ లేదు. ప్రాన్సు తనకు సంబంధించినంతవరకు సిరియను సరిహద్దులలో తీవ్రత్వముల నంత మెరుదించు కొంటిమి.

జర్మను ఆర్థిక సిద్ధి.

లాన్సెటారు బర్లిను నుండి పారిస్ కు వచ్చిరి. జర్మను ప్రభుత్వమునా రలక్ష్యముగా మార్కు యొక్క విలువను తగ్గించుచు న్నారు. ఇందువలన నష్టపరిహారమును ఈయకుండు తప్పించుకొనుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ విధముగా నోనర్వి జర్మను ప్రభుత్వమువారు ధనము కానదు. నష్టపరిహార మియ్యాల మని జేప్పినను అందుల కొప్పుకొనుట సంభవము. ఎందుచేతనగా జర్మను ధనము ధరతగ్గినను పరిశ్రమలు నశించవు. జర్మను ప్రభుత్వము ఆర్థిక పరిస్థితుల సరిజేసుకొనునటుల మిత్రమండలివారు బలవంత పెట్టవలెనని లాన్సెటారు జేప్పిరి.

రిచ్ స్ట్రాస్ లో చర్చ

కొంత కాలము జర్మను ప్రధాన మంత్రిగా నున్న డాక్టర్ హెల్ సెర్ వీ గారు రిచ్ స్ట్రాస్ నందు సభ్యునియచు జర్మనీ దేశము ధనమంతయు మా కము భార్యకుటచే పోయినదనియు జర్మనులు నష్టపరిహార మీ ల లేరని మిత్రమండలివారికి బహిష్కరముగ జేప్పి వేయవలసిన దనియు నుడిపిరి.

వైజుదేవ సంద్ధి

వైజుదేవను సమాధానమువలన జర్మనులు భారమధికమగుచున్నది. ఇదివరకే వీరు నష్టపరిహార సంఘమువారి తీర్మానము చేత్రు గిపోయిరి. వైజుదేవను సమాధానమునకు ఒప్పుకొనుటవలన జర్మనులు నష్టపరిహారముల నియంతుండుమను నుద్దేశముతో నున్నటులు గాన్పించుచున్నదని జాన్ బ్రాడ్ బరీ గారు జేప్పిరి.

భారతదేశ సిద్ధి

మెయ్యన్ పర్వ ప్రభువు గారు

మెయ్యన్ పర్వ ప్రభువు గారు కలీనియలు ఇన్ స్టిట్యూటులో సువర్ణ సేనుచు నిట్లు చెప్పిరి. అధినివేశ రాజ్యములలోను, వలసదేశములలోను భారతీయుల స్థితియొక్క సువర్ణ ఉద్రేక పూరితోపవ్యాసములతోన, ఓర్పులేకుండ కార్యము లొనర్చుట చేతను చక్కబడనేరదు. భారత ప్రభుత్వము విషయములన్నిటిని సరిగ్గా తెలిసికొని వానిని సరిజేతు ప్రయత్నింపవలెను. వలస రాజ్యములలో గాని పాశ్చాత్య కేటలులో గాని భారతీయులను బ్రిటుషు పాదులకంటె తక్కువగా జూచుట న్యాయమును విధానమును 1920 సంవత్సరారంభముగ నొక యుపవ్యాసముగా దెలిపియుంటిని దానికి భిన్నముగ భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రవర్తించని రలచదను. భారతదేశము ప్రభుత్వమునందు నమ్మకముంచి ఈ పనిని ప్రభుత్వమువారికి నడిచి వేయవలసిన నమ్మదను.

అసహనోద్యమము.

ఈ యుద్యమముయొక్క ఆవివేకమును, అనాదగణీయతయను దెలియుచునే యున్నది. ఈ యుద్యమమును తనంతట తానే నశించునని వదలివేయ వలెనా లేక ప్రభుత్వమువారు దీని నణచ ప్రయత్నింపవలెనా యనవలసిన విచారణీయాంశము ఈ రెంటిలో ప్రభుత్వమువారు ప్రధమ విధానమునే అవలంబించిరి. ఇదియే యుక్తమార్గమని నమ్మెదను. ప్రతిదినమును ఈ యుద్యమమును విడి ప్రభుత్వ పక్షమునకు చాల మంది చేరుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు చర్య తీసికొనవలసిన సమయము రావచ్చును వారట్లు జేసినయెడల కానరావలయు కార్యములు కామోదించెదరని నమ్మెదను.

సంస్కరణలు

సంస్కరణలు కొంత కాలము పనిజేసిననేర్పు వానిని గురించి ఏమియు చెప్పటకు వీలుండదు. కాని యుద్ధోగములను అధికారము జేయు స్థానమునుండి పలుకుబడి సుపయోగింపవలసిన స్థానముకు వచ్చినవి. కాని సంస్కరణలలో నిడి ఆత్మకనకము న్నేహించు విధమునను ప్రోవజూపుటకును చాల సదుపాయములు గలవు ఈ సంస్కరణలయందు కట్టుదిట్టములను గురించి ప్రశ్నించినయెడల కేమియు లేదని జెప్పవలసినవచ్చును. క్రొత్త పంతులు ఒక గొప్ప యంత్రమును నడపుటకు నియమింప బడిరి. వారాయంత్రమును ధ్వంసము చేయవలెనను. వారి పరిష్కారాని మీదనే యాధోపదేయమున్నది.

సివిలు సర్వీసు ఆధికారులు బాగుగ సంస్కరణలను నడపుచున్నారు. వారి సువర్ణయు రాజధి క్రియు శక్తియు ఇతరవరకులకంటె నికముందే వారి కెక్కువ వనరులు గలుగజేయగలవు.

ఇకను శస్త్రమకర్తరలేదు.

(8188)

శ్రీ దత్తబ్రహ్మార, ఉయ్యూరు (యస్టి) సంస్థానాధిపతులచే పోషింపబడుచున్న శేటిపు డాక్టరు అబ్దుల్ అజీజు సాహెబుచే నుప్రసిద్ధముగా తయారుచేయబడి అనేకయోగ్యతాప్రకరములు దడసిన మందుల వివరము:-

1. సిల్వరు వపుడరు— ఇది రాచపుండ్లు, మేహరణములు, నుఖసంబంధమైన రణములు, తుపాకిదెబ్బలు మున్ను. శరీరములో చిక్కుకున్న తుపాకిగుండ్లు, గాజు ముక్కలు, యినుపముక్కలు వగైరాలు అపరేషనులేకనే బయటికి తీయటం పనికివచ్చును. కత్తిపోట్లు వగైరాలున్న, గోరుచుట్టు, తామర, కణుపుకెట్ట, గజ్జి, కర్పాశి, మదమ, మూలబుగ్గైరాలు ఆమోఘముగా వుండును. యానత్తు జీవజంతువులకు గాయములకు, జబ్బులకు పనికివచ్చును.

వెల తులం 1-కి రు 5-0-0.

ఒక కేసుకు పావుతులంమందు సరిపోవును.

2. సిల్వరు లోషను— ఇది శోటిపూత, కాళినపుండ్లు, రక్తశాశములనుండి కాదుచున్న రక్తము నాపుటకున్న ప్రవయోగించును. గనేరియాను మాన్యుటలో దీనికి మించిన మందు లేదని వాడుకవలన మీకే తెలియగలదు.

వెల 1 అవున్సు బుడ్డి రు 1-0-0.

3. పాముకాటుకుమందు— బుడ్డి 1-కి రు 1.

4. కాభిరూత్ సులేమూని— ఇది యానాని శాస్త్రము ప్రకారముగా తయారుచేయబడినది. ఇది కండ్లు యెరుపు, నీరుకారుట, దురద, కండ్లకలక, యెండ చూడలేకుండుట మొదలైన యానత్తు కండ్ల జబ్బులకు ప్రజ్ఞాయోధము.

బుడ్డి 1-కి వెల రు 0-8-0.

5. కలరామాత్రలు— i. మాత్రలు 25 గల డబ్బీ 1-కి వెల రు 1-0-0. ii. తెజాబీఫరాకు అవున్సు సీసా రు 0-8-0. ఇది కలరా వగైరా యానత్తు విరోధములు, వాంతులు వగైరాలకు ఆమోఘముగా పనిచేయును.

6. పార్శ్వపుసాప్పి వగైరా యానత్తు నొప్పులకు మందు— వెల సీసా 1-కి రు 0-8-0.

పై నుదహరించిన మందు లన్నియు బర్మా, వై నాదేశముల డాక్టరు పుంగే అను ఒక మహామహునివలన కనిపెట్టబడినవి.

ఇకను వివరములు గోరువారు యాక్రింది చిరునామాకు వ్రాసిన బడయగలరు. పై నుదహరించిన మందులు ప్రవయోగించువిధము, అనుపాసములు మందు పంపునపుడు తెలుపబడును.

Abdul Aziz Sahib,

Native Doctor

South Vallur and Vuyyur Estates

Thota-Vallur, Kistna District

ప్రతిఆంధ్రుడును చదువదగిన గ్రంథములు

(1) ఆంగ్లేయసామ్రాజ్యచరిత్రము:— ప్రపంచములో పాతకభాగమును ఆంగ్లేయులు తెలుసుకుంటున్నారని తెలుపు గ్రంథము యు 1-4-0. (8207)

(2) అర్థశాస్త్రము:— మన దేశమున దర్శితభాష అధికముగ నుండుటకు కారణముల తెలుపుచు విశ్వవ్యాప్తమైన యగుటకు మార్గముల సూచించు గ్రంథము యు 1-4-0 ఈ గ్రంథము ప్రస్తుతము లేక కాలమున కొనుగాటికి పోవు ఖర్చు లుండవు. వలయువారు గ్రంథకర్త యగు నూమిడిపూడి వెంకటరంగయ్య, ఎం. ఏ.

చక్రప్రసాదయ్య, మహారాజావారి కాశిజి, విజయనగరం లుని వ్రాయవలెను.

"అద్భుత విద్యుత్ ఫలదర్శిని"

ఇది మండి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమునా మిక్కిలి ప్రవయోగకరము. ఇది మాయకొనుటకు బాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అవునిరములేను. నులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడింది. గొప్ప సర్టిఫికేటులను పొందినది. వెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఎలూరు క్రిందగారు ఆరీ శారాయణరావు. వంతులు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గార్లు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంపాదించుకొనినది సానిక్స్యము." పుస్తకములు వలయువారు ది. చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.

చోడవరం, విశాఖట్నం, కల్లా

అశ్వగంధాదిలేహ్యము

అశ్వగంధాదిలేహ్యము చిరకాలమునుంచి శరీరములో జీర్ణించిన చిట్టఫిరంగీగోగము (సవ్యాయి)ను బోగొట్టును.

అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- బలము గలిగించును. జ్వరదీప్తి నిచ్చును. కృశించిన వారలకు మంచిది.

అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- వాతపుశోషము, ఆమ వాతశోషమును బోగొట్టును.

అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- సరములకు పలుక్యమును యిచ్చును. ధాతువృద్ధిచేయును.

10 తులముల వెల రూ 1.

40 ,, వెల రూ 3.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి

బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

19, హాన్స్ రోడ్డు,

మాంటురోడ్ - మదరాసు.

(గుక్)

వనాషదినరస్పర్శి

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టుకుంటున్న వేరస్పర్శ గాంచినది. ధర 1-10-0

ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనా తపాలాఖర్చు ప్రతికముగా పంపబడును. (3918)

విలాసము పి. డి సానంట్.

నెం 144 ఫస్టపాడీ బొంబాయి.

వ్యవసాయ శాస్త్రము

ఇందు ఎరువులు, పశువ్యాధులు అందుల చికిత్సలు, యెట్టి నేలలు యేవంటలకు పయోగించునదియు మొదలుగాగల విశేష లాభములను దీయుమార్గములు సూచించబడినవి. 50 ప్రతులు మాత్రమే మిగిలి యున్నవి. 300 పుటలు. వెల రు 1-8-0 సేతు బ్రదర్స్, మచిలీపట్నము.

వర్ణము బాగ వుండే యింటేషన్ కుచ్చి కెంపును, వక్రసాణ పట్టుకెంపులు నిండా తక్కువ వెలకు దొరకును.

సరకు కొంచెముగా నున్నది. ఇంతలోనే వెల జాస్తి చేయబోవుదుము. కాబట్టి కలయువారు త్వరలో ఆర్డరు పంపవలయును.

సెం 1 నైజా	పట్టి కుచ్చి	కెంపుల	కెంపుల
నుండి 11 నైజా లన్నియు	వెల.	వెల.	
2	చేరిన కెంపులు క్యారట్టు 1-కి	0-14-0	0-18-0
4	, 3	, ,	1-0-0 0-18-6
	5	, ,	1-0-6 0-14-0
6	, 7	, ,	1-2-0 0-15-0
8	, 10	, ,	1-4-0 1-0-0
12	, 16	, ,	0-18-0 0-18-0

ఇండియన్ జ్యూవెలరీ మార్కెట్, పోస్టుబాక్సు నెం 40, బెంగళూరు సిటీ.

మిక్కిలి ఉష్ణవేగమును యిండియా దేశమునందు మెగనునకు మించ గలగుటకు వలయుచున్నది. ఈ ఉష్ణవేగమును పోగొట్టుచున్న కలమెండ్లను పరిశుభ్రముగా చేయుచున్నది. ప్రతి స్త్రీయైనా ప్రతి పురుషునియైనా ముఖమున కొనియేర్చుకొనుటకు వలయును.

కామినియా ఆయుర (రిజిస్టర్)

తలదెబ్బకులకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా మెండుటకు తగిన ఉష్ణత తలచూచుకొందు కలవు. యిందును పోగొట్టును. శిశోజములకు వట్టు వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవలదనమును కలిగించును. పని మొదగుటకులకు కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియా ఆయుర తలచూచే అన్నిటిలోను శ్రేష్టమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును, పెద్దలకునుండికి మహాభాగము మొనరించినది.

నేడు దీని నుపయోగించుకొనుదు.

వెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 బి. పి. చార్జి 0-5-0 అణాలు.

మాదులుడు 2-10-0 బి. పి. చార్జి రు 0-12-0 అణాలు.

బి. పి. మణియార్డరు కమిషను రు 0-2-0 ప్రత్యేకము.

సోల్ ఏజెంట్లు.

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

D 126 W 100.

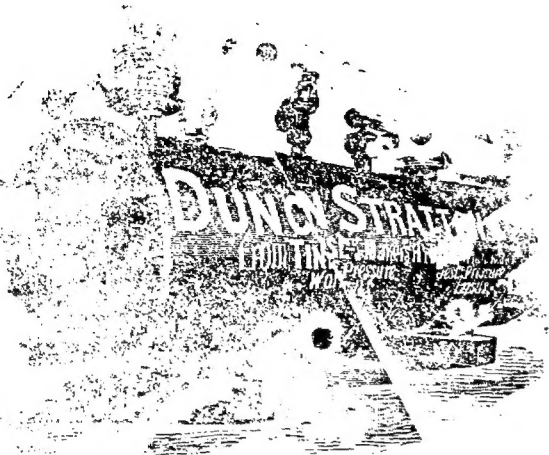
155 బామ్బాయ్ సిటీ, బొంబాయి.

DUNCAN STRATTON & Co.

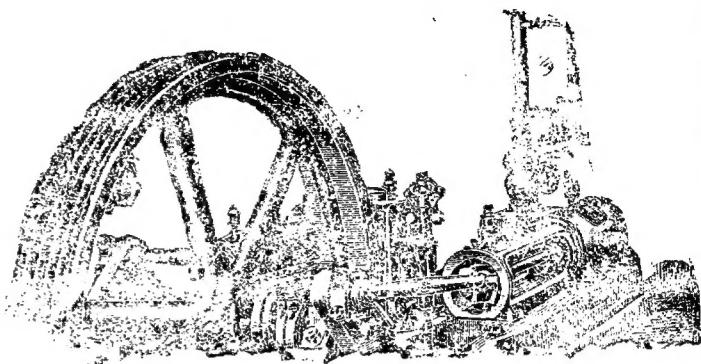
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

(2412)

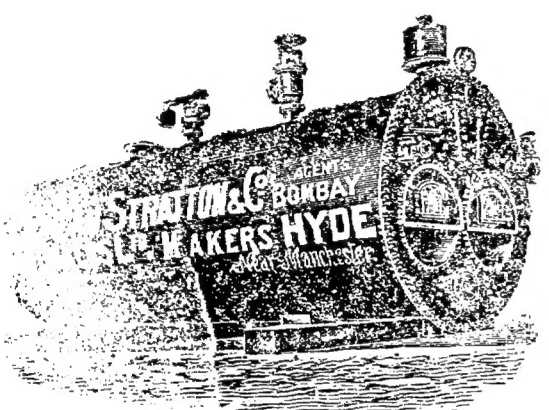
ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంజనీర్లు. 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

బాడెపు 10 అడుగులు
మోదలు 24 అడుగుల వర
కుండును — దయామేటరు
అ. 4. మోదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యందును.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెసురు
80 పౌనులు మోదలు
160 పౌనులకు వరకును.

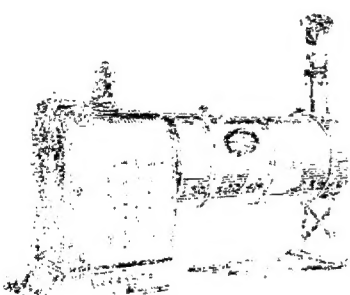

స్ట్రాటన్ స్టీల్ కార్నిష్ బాయిలర్లు.

స్ట్రాటన్ స్టీల్ లంకామేటరు బాయిలర్లు.
బాడెరు 28 అ. మోదలు 82 అ. వరకుండును.

దయామేటరు 6 అ. మోదలు 8 అ. వరకుండును.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెసురు 100 పౌ. వరకుండును.

లోకో మొట్టిట్యూబుల్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెసురు 80 పౌనులు మోదలు
100 పౌ. 120 పౌ. 160 పౌ. వరకుండును.

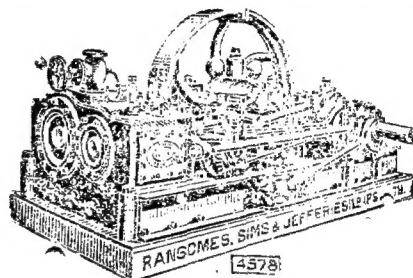
వర్టికల్ బాయిలర్లు.

దయామేటరు 8 అ. మోదలు 100 పౌ. వరకుండును.

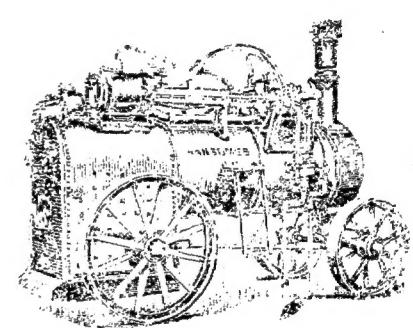
ఈ క్రింద తెలుసుకొనిన వాటిని
సర్వయి చేయుదుము.
దూది బోయింగు మెషిన్, వాటిపామానులు
దూది ప్రెస్సింగు మెషిన్
దూది స్పిన్నింగు మెషిన్
దూది వీవింగు మెషిన్
ఆస్టిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
ఆస్టిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ వాటర్ బిల్డింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచగడ్డచేయు మెషిన్
కత్తు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అస్టిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగితము, కర్మసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కొరముట్ల నూనె కరుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్) కొరముట్లు
తేరులు వర్క్సాపు కొరముట్లు
స్టీలు పాప్టింగు, కట్టింగులు, వెల్డెబ్బలు
కాట్ బరక్ ఆండు కాన్స్ట్రుక్ షన్ ఫర్మ్స్.
వగయరా అస్టిరకముల సామానాలు.

సైడ్ బైసైడ్ కాంపాండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.

(కాన్ కువాపు మొననుండి పోల్ తీయబడినది,
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు, ఇంజనులు కూడ గలవు.

హెస్పిడు కాంపాండు ఎంజినులు.

పోర్టబుల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము ప్రెసురు 120 పౌనులు గలవి.
కాంపాండు — హై, లో ప్రెసుర్ సిలిండరు.
స్టీము ప్రెసురు 160 పౌనులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాంపు ఇంజనీరింగు కంపెనీ ప్రాప్తియు గాలైన
మానేపల్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను

అమతాంజనము అన్నోనోపులకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, శైత్యము, కడిశము, రొమ్మపడిశము, తలనుప్పి, వాయువునోవులు,
పోట్లు, బెబుకులు, బిల్లులు మొదలగు నోవులకు దివ్యామృతము.
చక్కని డబ్బీతో నూనె కల ద్వా 0—10—0; డబ్బీ 1-5 ద్వా 5—12—0. పోట్లుఖర్చులు కలు.

అమృతాంజనం డి పో. } 109, ఫెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6. తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.